

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΑΡΙΘΜ Ι4 — Ὀκτώβριος 1842 — ΤΟΜ. Β΄.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ.

Περικλῆς, ὁ περιβόητος ἐκεῖνος στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων, ἐγκωμιάζων τοὺς πεσόντας νέους εἰς τὴν ἐκστρατείαν τῆς Σάμου, ἔλεγεν ὅτι ἡ πόλις στερηθεῖσα τὴν Νεολαίαν τῆς ἔπαθε τοιαύτην ζημίαν, ὅποιαν ἤθελε πάθειν ὁ ἑναυτὸς ἂν ἑσπερεῖτο τὴν ἀνοιξιν. Τῆς αὐτῆς φύσεως δυνάμεθα καὶ ἡμεῖς νὰ εἴπωμεν ὅτι εἶναι ἡ ζημία τὴν ὅποιαν ἐν γένει πάσχομεν ἐκ τῆς κακῆς ἀγωγῆς τῶν παιδῶν, διότι παρεκτός τοῦ ὅτι προξενεῖται μέγιστον ἀδίκημα εἰς τὴν ἐπέρχομένην γενεάν, βλάπτεται ἀκόμη καὶ ἡ πατρίς στερουμένη ἐκείνων οἴτινες, λαβόντες εἰς τὴν νέαν των ἡλικίαν τὴν ἀπαιτουμένην φροντίδα, ἠδύναντο ἀχολούθως νὰ τὴν ὠφελήσωσιν ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ καὶ τοῦ ἐπαγγέλματος των.

Ὁ Ἴσπανὸς Ἴατρὸς Ἰουάν· Χουάρτες ἀποδεικνύει εἰς ὠραῖόν τι πόνημά τευ ὅτι μόνῃ ἡ φύσις δύναται νὰ προσδιοίσῃ τὸν ἄνθρωπον διὰ τὴν μάθησιν, καὶ ὅτι ἄνευ ἰδιαιτέρας τινὸς κλίσεως εἰς τὴν ὅποιαν καταγίνεται τις τέχνην ἢ ἐπίστημην, δὲν θέλει δυνήθῃν νὰ κάμῃ οὐδ' ἓμίαν σχεδὸν εἰς αὐτὴν πρόσδον, οὐδ' ἂν βοηθῆται καὶ ἀπὸ τοὺς ἰκανωτέρους διδασκάλους. — Τὸν δὲ λόγον του τοῦτον διαβεβαίωσεν διὰ τοῦ παραδείγματος τοῦ υἱοῦ τοῦ Κιχέρωνος.

Κιχέρων, ὁ περίφημος ἐκεῖνος ῥήτωρ τῶν Ῥωμαίων,

θέλων νὰ τελειοποιήσῃ τὸν υἱὸν τοῦ Μάρκον εἰς τὴν ὁποίαν τὸν προδιώρισεν ἐπιστήμην, τὸν ἐπεμφεν εἰς Ἀθήνας, ὅπου ἦν θοὸν τὰ φῶτα καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἀκόμῃ, καὶ ὅπου ὁ νέος συναναστρεφόμενος μὲ τοὺς πανταχόθεν συρρέοντας συνομήλικάς του, ἤθελε δυνεθῆναι νὰ λάβῃ ἀξιόλογα παραδείγματα. Ἐθεσε δ' αὐτὸν ὑπὸ τὴν ἐπιστασίαν τοῦ Κρατίππου, ὅστις ἦτον εἰς τῶν μεγαλητέρων φιλοσόφων τοῦ αἰῶνός του, καὶ ὅστις, χάριν τοῦ νέου μοθητοῦ του, συνέθεσεν οὐκ ὀλίγα βιβλία, ὡς νὰ μὴν ἐξήρουν δι' αὐτὸν τὰ μέχρι τοῦδε γεγραμμένα. Καὶ μ' ὅλα ταῦτα ὅμως ἡ Ἱστορία μᾶς λέγει ὅτι ὁ Μάρκος ἦτον ὅλως διόλου ἡλίθιος, καὶ ἡ πατρικὴ ἐκείνη φύσις τῆς ὁποίας, ὡς φαίνεται, εἶχε καὶ ὁ υἱὸς μέρος, τὸν κατέστησεν ἀνίκανον τοῦ νὰ κάμῃ προόδους εἰς τὴν φιλοσοφίαν εἰς τὴν ὁποίαν κατεγίνετο τότε, καὶ ἦτις ἦτον ἡ ἀξιολογώτερα σπουδὴ εἰς τὰς Ἀθήνας.—Εἶναι πᾶσα ἀνάγκη λοιπὸν, προσθέτει ὁ αὐτὸς Συγγραφεὺς, νὰ διορίζωνται ἰδιαίτεροι ἐξετασταί, οἵτινες δοκιμάζοντες τὸ πνεῦμα τοῦ παιδός, νὰ προσδιορίζωσιν εἰς αὐτὸν τὴν ἀρμοδιωτέραν διὰ τὰ φυσικὰ του προτερήματα μάθησιν.

Πλάτων ὁ σοφὸς, εἰς τινὰ τῶν διαλόγων του ἀναφέρει ὅτι ὁ Σωκράτης, υἱὸς μαίας ἂν, ἐσυνείθιζε νὰ λέγῃ ὅτι καθὼς ἡ μήτηρ του, μ' ὅλον ὅτι ἦτον ἰκανωτάτη εἰς τὸ ἔργον της, δὲν ἠδύνατο νὰ μαμεύσῃ οὐδεμίαν γυναῖκα, ἂν δὲν ἦτο πρῶτον ἔγκυος, οὕτω καὶ αὐτὸς δὲν ἠδύνατο ν' ἀποσύρῃ οὐδεμίαν γυνῶσιν ἀπὸ νοῦν εἰς τὸν ὁποῖον ἡ φύσις δὲν ἐνεφύτευσεν αὐτήν. Ἡ μέθοδος δὲ τὴν ὁποίαν εἶχεν ὁ φιλόσοφος οὗτος νὰ διδάσκῃ τοὺς μαθητάς του διὰ διαφόρων ἐρωτήσεων, συνέτεινε τὰ μέγιστα εἰς τὸ νὰ παρουσιάσῃ τὰς φυσικὰς των κλίσεις καὶ ἰδιώματα, δι' οὗ ἔκρινεν ἀκολούθως εἰς τί ἦσαν παρα τῆς φύσεως προσδιωρισμένοι.

Πᾶν εἶδος πνεύματος, λέγει ὁ ἀνωτέρω μνημονευθεὶς Ἰσπανὸς Ἰατρὸς, ἔχει καὶ τὴν ἰδιαίτεράν του ἐπιστήμην εἰς τὴν ὁποίαν δύναται νὰ προσδεύσῃ ἐξαισιώτατα. Ὡς

δὲ πρὸς τὰ πνεύματα ἐκεῖνα, ἅτινα φαίνονται συγχρόνως ἰκανὰ διὰ πολλὰ πράγματα, τὰ θεωρεῖ ὡς ἀτελεῖ καὶ βίαια τῆς φύσεως ἔργα.

Πολλὰ ὀλίγοι ὑπάρχουσι τῶντι εἰς τοὺς ὁποίους τοσοῦτον σκληρὰ ἐφάνη ἡ φύσις, ὥστε νὰ μὴ τοὺς ἔχη προσδιωρισμένους νὰ λάμψωσιν εἰς ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν ἐπιστήμην. Εἰς ἕκαστον ἐν γένει ἄνθρωπον εὐρίσκεται ἰδιαίτερα φυσικὴ κλίσις εἰς τινὰ γυνῶσιν, τὴν ὁποίαν δύναται ἀκολούθως νὰ ἐνισχύσῃ καὶ νὰ βελτιώσῃ.

Ἡ Ἱστορία τοῦ Κλαβίου εἶναι πασίγνωστος.—Μαθητευόμενος εἰς τι Γυμνάσιον τῶν Ἰησοῦιτῶν, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ κάμῃ ἐκ τῆς φυσικῆς του ἡλιθότητος, ὡς ἔλεγον, οὐδεμίαν πρόοδον εἰς τι, ἔμενεν ὅλως διόλου ἀπληπισμύνης. Εἰς ὅμως τῶν διδασκάλων του ἔβαλε κατὰ νοῦν νὰ τὸν διδάξῃ τὴν Γεωμετρίαν, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ τοσοῦτον ἀρμόδιον ἦτο τὸ πνεῦμά του, ὥστε ἀκολούθως ἔγινεν εἰς τῶν μεγαλητέρων μαθηματικῶν τοῦ αἰῶνός του (*).

Πόσον, κατὰ δυστυχίαν, διαφέρει τούτου ὁ ἐπιπολάζων (ἐξόχως εἰς τὰ μέρη μας) τρόπος τῆς Πνευματικῆς τῶν παιδῶν ἀγωγῆς! Ὁὐδὲν ἕτερον συνήθως βλέπει τις, εἰσερχόμενος εἰς τὰ σχολεῖα, εἰμὴ τεσσαράκοντα ἢ πενήκοντα παῖδας διαφόρου ἡλικίας, καὶ διαφόρων κλίσεων καὶ διαθέσεων, τεθειμένους εἰς τὴν αὐτὴν κλάσιν, καὶ διδασκόμενους συγχρόνως τὸ αὐτὸ μάθημα! Ὅποιοι δὲ ποτε καὶ ἂν ἦναι τῶν παιδῶν τούτων τὸ πνεῦμα, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐξακολουθῶσιν ἅπαντες τὴν αὐτὴν σειρὰν, καὶ ἐπομένως νὰ δεικνύωσι τὴν αὐτὴν ἰκανότητα, νὰ ἔχωσιν ὅλοι τὸ αὐτὸ μνημονικόν, καὶ ἐν συντομίᾳ, ἀντὶ νὰ ἐφαρμόζωμεν τὰ μαθήματα εἰς τὸ πνεῦμα τῶν παιδῶν, θέλομεν ὥστε τὸ πνεῦμα αὐτῶν νὰ ἐφαρμόζηται εἰς τὰ μαθήματά των. Ὁμολογῶ ὅμως ὅτι τοῦτο δὲν

(*) Ὁ Κλαβίος οὗτος ἐτελεύτησε τὸ 1612 εἰς Ῥώμην, εἰς ἡλικίαν ἔτων. 75

είναι τοσοῦτον τῶν διδασκάλων σφάλμα, ὅσον τῶν γονέων, οἵτινες ποτὲ δὲν δύνανται νὰ πεισθῶσιν ὅτι ὁ υἱὸς τῶν δὲν εἶναι ἱκανὸς νὰ ἐπιτύχῃ εἰς ὅσα καὶ ὁ τοῦ γειτο- νός τῶν.

Ἄν ἡ παρούσα ἐποχὴ ἦναι ἀξιολογώτερα τῶν πρὸ αὐτῆς, τοῦτο ἀποδίδεται κυρίως εἰς τὴν ὁποίαν ὄλοι ἐν γένει δεικνύουσι κλίσιν εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ τῶν ταπεινοτέρων κλάσεως πολιτῶν. Καὶ μ' ὅλα ταῦτα ὅμως, καθ' ὅσον μάλιστα εἰς τὰ κοινὰ καὶ δημόσια σχολεῖα δὲν δύνανται νὰ ἐπέμβωσιν οἱ γονεῖς, χρέος ἀπαραίτητον εἶναι τῶν ἐπιστατῶν αὐτῶν ἐν γένει (εἴτε ἐφόρων, εἴτε διδασκάλων κτλ.) νὰ ἐξετάζωσι κατὰ πρῶτον ἀκριβῶς τὸ πνεῦμα τῶν παιδῶν, καὶ νὰ προσδιορίζωσιν ἀκολουθῶς εἰς αὐτοὺς τὰ εἰς τὰ ὁποῖα ἔχουσι φυσικὴν κλίσιν μαθήματα. Εἰς τοῦτο δ' ὀφείλουσι νὰ προσέχωσιν ἐτι μᾶλλον οἱ πατέρες, ὅταν μάλιστα μέλλωσι νὰ ἀφιερῶσιν τὰ τέκνα τῶν εἰς τι φιλολογικὸν ἢ βιομηχανικὸν ἐπάγγελμα. Πόσοι ἐπ' ἀληθείας κατ' ὄνομα Ἰατροί! πόσοι συνήγοροι! πόσοι διδάσκαλοι! κατέχουσι τὰς υψηλὰς ταύτας θέσεις, χωρὶς νὰ προξενῶσιν οὐδεμίαν οὔτε εἰς ἑαυτοὺς, οὔτε εἰς ἄλλους ὠφέλειαν, ἐνῶ ἀρροδιώτερα ἤθελον ἐπιτύχειν εἰς τὸ ἄροτρον, ἢ ἄλλο τι βιομηχανικὸν ἔργον. Ἐκ τοῦ ἐναντίου δὲ, πόσοι ἦσαν ἐκ φύσεως προσδιορισμένοι νὰ λάμψωσιν εἰς τὴν κοινωνίαν, οἵτινες ὅμως παραμεληθέντες, κατίστησαν διόλου ἀρανεῖς! ἢ, καὶ διὰ νὰ καταβῶμεν εἰς τὰ ταπεινότερα, πόσοι ράπτται π. χ. ἤθελον ἐπιτυγχάνειν καλῆτερα ἂν ἦσαν ἀχθοφόροι, καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου, πόσοι ἀχθοφόροι, ἂν ἦσαν ράπτται!

Οἱ ἀρχαῖοι Σπαρτιάται οὐχὶ μόνον ἐξηκολούθουν τὸ πρᾶγμα τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπέκτεινον ἀκόμη ἐπὶ πλέον. Παρ' αὐτοῖς δὲν ἦτο διόλου συγκεχωρημένον ὥστε ὁ πατήρ ν' ἀναθρέψῃ τὰ τέκνα του κατὰ τὴν ἰδίαν του φαντασίαν. Ἄλλ' ἦτον ἀνάγκη, ἀμέσως εἰς τὴν ἑπταετηήλικίαν τῶν, νὰ φέρονται εἰς τὸ δημόσιον καὶ ν' ἀνατρέφω- νται παρ' αὐτοῦ. Οἱ γέροντες ἦσαν οἱ θεαταὶ τῶν πρᾶ-

ξέων τῶν. (καὶ ἐπομένως οἱ δοκιμασταὶ τῶν), διὸ καὶ πολλάκις διηρέθιζον αὐτοὺς νὰ διαμάχωνται, καὶ τοὺς ἔβαλλον νὰ μαστιγόνωνται συναλλήλως. Καὶ οὕτω βλέποντες τὰς διαφόρους κλίσεις τῶν, τοὺς προσδιώριζον εἰς τὴν ὁποίαν ἐμελλον νὰ καθέξωσι θέσιν εἰς τὴν πολιτείαν. Διὰ μέσου δὲ τούτου ἡ Σπάρτη δὲν ἤργησε νὰ γίνῃ ἡγεμὼν ὅλης τῆς Ἑλλάδος, καὶ νὰ κατασταθῇ τοσοῦτον περίφημος εἰς τὴν Ἱστορίαν διὰ τὴν πολιτικὴν καὶ τὴν στρατιωτικὴν αὐτῆς πειθαρχίαν.

Βουτζέλος.

(ἀκολουθεῖ).

ΚΑΛΑΙ ΤΕΧΝΑΙ.

ΛΙΘΟΓΛΥΦΙΑ. Ἄρθρ. β'.

Ἡ Ἱστορία τῆς Λιθογλυφίας ἔχει τὰς αὐτὰς μὲ τὴν Γλυπτικὴν διαφόρους ἐποχὰς καὶ τὰ αὐτὰ χαρακτηρι- στικά ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν, τὴν πρόοδον καὶ τὴν πα- ρακμὴν τῆς. Ὅθεν κρίνομεν περιττὸν ν' ἀναφέρωμεν τι περὶ τούτων, διότι τὰ εἰς τὴν Γλυπτικὴν ῥηθέντα ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὴν Λιθογλυφίαν. Ἐξετάζομεν δ' ἤδη ἐν περιλήψει ποίας προόδου ἔκαμεν εἰς τὰ ἐπι- σημότερα τῆς ἀρχαιότητος ἔθνη, καὶ τὰ ἀξιολογώτερα αὐτῆς λείψανα.

Εἶναι πιθανώτατον ὅτι ἀμέσως μετὰ τὴν ἀνακάλυ- ψιν τῶν πολυτίμων λίθων οἱ ἄνθρωποι ἤρχισαν νὰ χα- ράττωσιν ἐπ' αὐτῶν ἀπλοῦς χαρακτῆρας μόνον ἢ σημεῖα. Ἡ θεία Γραφὴ μᾶς παρέχει τὰς ἀρχαιοτέρας; γνώσεις περὶ τῆς τέχνης ταύτης, μνημονεύουσα τὸ Ἐφὸδ καὶ τὸ περιστέθιον τοῦ Ἀαρὼν, ἐφ' ὧν ἦσαν ἐπιγεγραμμένα τὰ ὀνόματα τῶν δώδεκα φυλῶν τοῦ Ἰσραήλ.—Ἐλαβον δὲ ἀναμφιβόλως οἱ Ἰσραηλῖται τὴν τέχνην ταύτην παρὰ

τῶν Αἰγυπτίων, μεταξύ τῶν ὁποίων προέδουσεν οὐκ ὀλίγον διὰ τὴν ὁποίαν ἀπέδιδον εἰς αὐτὴν θαυματουργὸν δύναμιν πρὸς διατήρησιν τῆς υγείας. (*) Διὸ καὶ ἐχάρατον αὐτοὺς μετὰ Ἱερογλυφικῶν χαρακτήρων, καὶ τοὺς μετεχειρίζοντο ὡς φυλακτήρια. Πολλοὶ δὲ τῶν λίθων τούτων διασώζονται, κοῖλον σχῆμα ἔχοντες πρὸ πάντων, ὡς τὸ τῶν καράβων (εἶδος κανθάρου). Οὐκ ὀλίγοι ἐκ τούτων ὁμως ἐπαράχθησαν μετὰ Χριστὸν, εἰς τὴν τάξιν τῶν ὁποίων ἀνήκουσι καὶ οἱ λεγόμενοι Ἀβραξάς.

Μ' ὄλον ὅτι δὲ οἱ Αἰγύπτιοι ἐδίδοντο εἰς τὴν τέχνην ταύτην, δὲν ἔφθασαν ὁμως διόλου εἰς τὴν τελειότητα

(*) Οὐχὶ μόνον παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἀρχαίοις ἔθνεσιν οἱ πολυτίμοι λίθοι εἶχον τοιαύτην δύναμιν. Περὶ τῆς ἀρχῆς πολλῶν ἐξ αὐτῶν ἔγιναν διάφοροι μυθώδεις διηγήσεις. Πολλοὺς δ' ἐφατάζοντο ἀκόμη καὶ ὅτι εἶχον ἰδιαιτέρας σχέσεις μετὰ τινος πλανήτης καὶ ἀστερισμοῦ, καὶ μετὰ τὸν μήνα τοῦ ἰαννου. Διὸ καὶ τὸν ἀνήκοντα εἰς τινὰ μῆνα λίθον ἐφόρουσαν ὡς φυλακτήριον καθ' ὅλον τὸν μῆνα, ὑποθέτοντες ὅτι συνέτεινεν εἰς τὴν ὠραιότητα, τὴν υγείαν, τὰ πλοῦτη, τὴν τιμὴν καὶ τὴν εὐτυχίαν τῶν. Οὕτως ὁ σάφειρος ἦτο διὰ τὸν Ἀπρίλιον, ὁ ἀχάτης διὰ τὸν Μάιον, καὶ ὁ σμάραγδος διὰ τὸν Ἰουν. διάφοροι λίθοι ἀκόμη ὑπετίθεντο ὅτι εἶχον ἰδιαιτέραν δύναμιν, ὡς ὁ σμάραγδος ὡς ἀντιδοτὸν εἰς τὸ κῶνιον, καὶ προφυλακτικὸν τῆς μελαγχολίας, ὁ ἀμέθυστος, καὶ τῆς μέθης, ἂν ἐφόρουσαν αὐτὸν ὡς φυλακτήριον, ἢ τὸν μετεχειρίζοντο ὡς ποτηρίου, ὁ ἀνδραξήπυρος ὑπετίθετο ὅτι ἔδιδε χαρὰν καὶ ἀπεσόβει τὰ κακὰ ἐνύπνια. Τὴν αὐτὴν ἰδίαν εἶχον καὶ οἱ Ἀραβες καὶ ἄλλα Ἀνατολικά ἔθνη, καθὼς ἀκόμη καὶ οἱ Εὐρωπαῖοι κατὰ τὸν μεσαιῶνα οὔτινες καὶ θεώρουν ὡς οὐσιωδέστερον μέρος τῆς Φυσικῆς τὴν γνώσιν τῶν τοιούτων ἰδιωμάτων τῶν πολυτίμων λίθων. Ὁ Μάρβδος, μοναχὸς τῆς IB. ἐκατοτακτηρίδ., γενόμενος ἀκολούθως ἐπίσκοπος Ῥηηνῶν, ἔγραψε ποιῆμα Λατινιστ., Περὶ τῆς θαυματουργῆς δυνάμεως τῶν πολυτίμων λίθων. Δώδεκα πολυτίμοι λίθοι ἐθεωροῦντο ὡς σύμβολα τῶν δώδεκα Ἀποστόλων, καὶ ἐκαλοῦντο λίθοι τῶν Ἀποστόλων. Ἐλαβον δὲ τὴν νύξιν τούτου ἐκ τῶν δώδεκα λίθων οὔτινες παρίσταν τὰς δώδεκα φιλίας εἰς τὸ περιπέτλον τοῦ Ἀαρῶν, καὶ ἐκ τῶν ἐν τῇ Ἀποκαλύψει (ΚΑ. 14, 19, 20) λεγομένων, ἔνθα τὰ τεῖχη τῆς νέας Ἱερουσαλὴμ παρίστανονται ὡς θεμελιωμένα εἰς δώδεκα πολυτίμους λίθους, ἐπιγεγραμμένους μετὰ τὰ ὀνόματα τῶν δώδεκα Ἀποστόλων τοῦ ἁγίου.

αὐτῆς. Διότι οἱ δι' ἀναγλύφων κεχαραγμένοι λίθοι ἦσαν ὀλιγώτερον συνηθέστεροι παρ' αὐτοῖς ἢ παρὰ τοῖς Ἕλλησι καὶ Ῥωμαίοις.

Παρὰ τοῖς Αἰθίοψι καὶ τοῖς Πέρσαις καὶ ἄλλοις ἔθνεσι τῆς Ἀσίας καὶ Ἀφρικῆς, ἡ Λιθογλυφία ἐγνωρίζετο κατὰ ἀρχαιοτάτους χρόνους, διότι οἱ γεγλυμμένοι αὐτῶν λίθοι ἀναφέρονται παρὰ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων τε καὶ Ῥωμαίων συγγραφέων. Διαφόρων δὲ εἰδῶν Περσικοὶ λίθοι ὑπάρχουσιν ἀκόμη καὶ τὴν σήμερον. Ἄλλ' οἱ Ἑτρούριοι ἔκαμαν πλειότερας εἰς αὐτὴν προόδους. Οὗτοι δὲ ἡ ἐδανείσθησαν τὴν τέχνην ταύτην παρὰ τῶν Αἰγυπτίων, ἢ ἐμιμήθησαν τὸν Αἰγυπτιακὸν τρόπον, καὶ ἐγλυψαν καὶ οὗτοι τοὺς λίθους τῶν, κατὰ τὸ σχῆμα τῶν καράβων. Δὲν ἠδυνήθησαν μ' ὄλον τοῦτο νὰ φθάσωσι διόλου εἰς τὴν Ἑλληνικὴν τελειότητα, καὶ ἐκ τῶν διασωζομένων λειψάνων αὐτῶν ἐλάχιστον μέρος εἶναι ἀληθῶς τῶν Ἑτρουρίων, τὰ δὲ πλειότερα εἶναι Ἑλληνικά.

Ἄν οἱ Ἕλληνες ἐδανείσθησαν τὴν τέχνην ταύτην ἐκ τῆς Αἰγύπτου εἶναι ἀμφίβολον, καθότι διόλου δὲν δυνάμεθα νὰ προσδιορίσωμεν θετικῶς τὸν χρόνον καθ' ὃν ἔγινε γνωστὴ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Πιθανώτατα ἔχει τὴν αὐτὴν ἀρχὴν μετὰ τὴν Γλυπτικὴν, καὶ κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ἰρωϊκοῦ πολέμου ἦτο γνωστὴ, μ' ὄλον ὅτι ἀμφιβάλλει περὶ τούτου ὁ Πλίνιος. Ἀναφέρει δὲ οὗτος καθὼς καὶ ἄλλοι ἀκόμη, ὡς τὸ ἀρχαιότερον μεταξύ τῶν Ἑλλήνων ἔργον τῆς Λιθογλυφίας, τὴν σφραγίδα τοῦ Πολυκράτους, βασιλέως τῆς Σάμου. (*)

Ἡ Λιθογραφία ἔφθασεν εἰς τὸν ὑψιστὸν βαθμὸν τῆς

(*) Τὸ δακτυλίδιον τοῦτο ἦτο σμάραγδος ἢ σαρδόνιξ ἐφ' οὗ ἡ το γεγλυμμένη λύρα. Τὸ ἀναφερόμενον περὶ αὐτοῦ εἶναι πασιγνωστόν, ὅτι δηλαδὴ ἔμφθει παρὰ τοῦ Πολυκράτους εἰς τὴν Σάμωσαν, μετεκομίσθη εἰς αὐτὸν διὰ τινος ἰχθύος προσφερθέντος εἰς τὴν τράπεζάν του. Ὁ γλύφας αὐτὸν τεχνίτης ἦτο Θεόδωρος Σάμιος, ὅστις ἠνθεῖ περὶ τὸ 580 πρ. Χρ. Ἡ τέχνη κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἦτον ἀτελής, ἀλλ' ἀκολούθως προέδουσαν ἀπίστευτοι ταχύτητι.

τελειότητάς της περί τούς χρόνους τοῦ Ἀλεξάνδρου. Κατὰ τὴν ἐποχὴν δὲ ταύτην ἦν θεί οὐ περίφημος Πυργοτέλης. Καί, καθὼς μόνος ὁ Ἀπελλῆς ἐσυγχρωεῖτο παρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου νὰ ζωγραφῆσθαι τὴν εἰκόνα του, οὕτω καὶ ὁ Λύσιππος νὰ γλύψῃ τὸ ἀγαλμὰ του, οὕτω καὶ ὁ Πυργοτέλης μόνος ἠδύνατο νὰ τὸν χαράξῃ εἰς τὸ εἶδος λίθου. Συγχρόνως δ' ἔζη καὶ ὁ Σώστρατος, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου διαμένει ἀκόμη εἰς τινὰς τῶν σωζομένων λίθων. Μεταγενέστεροι τούτων ἦσαν ὁ Ἀπολωνίδης καὶ Κρόνιος, ἰκανῶς περίφημοι καὶ οὗτοι. Πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι λιθογλύφοι ἀπαντῶνται εἴτε εἰς διασπασμένους λίθους, εἴτε εἰς τὰ συγγράμματα τῶν ἀρχαίων.

Οἱ Ῥωμαῖοι δὲν ἔκαμαν οὐδεμίαν σχεδὸν πρόσοδον εἰς τὴν Λιθογλυφίαν, διότι ἂν καὶ οἱ γεγλυμμένοι λίθοι ἐτιμῶντο μεγάλως παρ' αὐτοῖς, κυρίως ὅμως ἦσαν ἔργα Ἑλληνικῶν χειρῶν. Διοσκορίδης καὶ Σόλων ἦνθουν εἰς τὴν τέχνην ταύτην κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Αὐγούστου. Οἱ κατὰ τὸν Ῥωμαϊκὸν τρόπον μ' ὄλον τοῦτο γεγλυμμένοι λίθοι (γνωρίζομενοι πρὸ πάντων ἐκ τῆς ἐνδυμασίας) δὲν τιμῶνται τοσοῦτον ὅσον οἱ Ἑλληνικοὶ — Οὐτε εἶναι δὲ χρεῖα νὰ σημειώσωμεν ὅτι καὶ ἡ τέχνη αὕτη παρήκμασε ταυτοχρόνως μὲ τὰς λοιπὰς. Καὶ μ' ὅλα ταῦτα ὅμως καὶ κατὰ τοὺς μέσους χρόνους ἡ Λιθογλυφία δὲν παρημελεῖτο, διότι κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἀνήκουσιν οἱ λεγόμενοι Ἀβραξάς, ὡς προεῖρηται.

Ἀκολουθῶς θέλομεν ὑποσυνάψαι τὰ ἐπισημότερα κείμενα τῆς Λιθογλυφίας.

Σημ. Ἡ λέξις Ἀβραξάς μεθερμηνευομένη κατὰ τὴν ἀριθμητικὴν δύναμιν τῶν γραμμάτων, σημαίνει 365, κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ ἐνιαυτοῦ. Λέγεται ὅτι ἔλαβε τὴν ἀρχὴν τῆς ἀπὸ τινος αἰρέτικῶν τῆς Β'. Ἐκατονταετ. καλούμενον Βασιλεῖδην, ὅς τὸς ἐβεβαίονεν ὅτι ὑπῆρχον 365 οὐρανοὶ (*). Οἱ δὲ ἐγγ μ' ἐνοὶ λίθοι διὰ τοῦ ὀνόματος τούτου ἔγνωσαν ἀκολουθῶς ἀπὸ τοῦ ὑπαδού του, καὶ προσδιωρίσθησαν ὡς φυλακτήρια. Μέγας ἄρθμος αὐτῶν διασώζεται εἰς

() Ὁ Βασιλεῖδης ἐδόξαζεν ὅτι ἀπὸ τὸ ἀγέννητον Ὄν, τὸν πατέρα τῶν Ὄλων [τὸν ὁποῖον καὶ ὠνομαζεν Ἀβραξάξ] ἐξηλθεν ὁ

τὰ Μουσεία τῆς Εὐρώπης. Ὁ δὲ Μοντφουκωνίος διαίρει τοὺς λίθους τούτους εἰς ἑπτὰ κλάσεις. α. Οἱ ἔχοντες κεφαλὴν ἀλέκτορος, μὲ σωμα ἀνδρώπιον καὶ εἰς τοὺς δύο πόδας ὄφεις. β. Οἱ ἔχοντες κεφαλὴν ἡρώου λίοντος, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μὲ ἐπιγραφὴν ΜΙΔΡΑΣ γ. Οἱ μὲ τὴν ἐπιγραφὴν ἢ τὸ σχῆμα τοῦ Σεράπιοσ. δ. Οἱ ἔχοντες τὸν Ἀνουβειν, ἢ ὄφεις, ἢ σφίγγας. ε. Οἱ ἔχοντες ἀνδρωπικὰ σχήματα μετὰ ἢ ἀνευ πτερῶν. στ. Οἱ ἔχοντες ἐπιγραφὰς ἀνευ σχημάτων. ζ. Οἱ ἔχοντες τερατώδη σχήματα. Ἡ λέξις Ἀβραξάξ ἢ Ἀβρασαξ ἀπαντᾶται εἰς ὀλίγους τινὰς. Πολλοὶ δ' ἐξ αὐτῶν ἔχουσι καὶ τὰ γράμματα Ι Α Ω, τὰ ὅποια φαίνεται ὅτι σημαίνουσι τὸ ὄνομα τοῦ Ἰψίστου, καθ' ὅσον μάλιστα καὶ ἡ λέξις Ἀδωνάι εὐρίσκειται εἰς τινὰς. Ἡ μυστηριώδης λέξις ΑΒΡΑΘΑΔΑΒΡΑ ὑποτίθεται ὅτι ἔλαβε τὴν ἀρχὴν τῆς ἐκ τῆς αὐτῆς αἰρέσεως. Καὶ δι' αὐτῆς δὲ κατεσκευάσθη φυλακτήριον, γραφόντες τὰ γράμματα εἰς τρόπον ὥστε νὰ καμῶσι πλάγιον κωνὸν ἢ τρίγωνον, κατὰ τὰ ἐν χρησῆ τὴν σήμερον φυλακτήρια (Τουρκ. Χαμαίλ), καὶ ὅλη μὲν ἡ λέξις ἦτον ἐπὶ τῆς βάσεως, ἀκολουθῶς δ' ἀφῆρειτο εἰς τὴν δευτέραν σειρὰν ἐν γράμματι ἐκ τοῦ τέλους, εἰς τὴν τρίτην ἄλλο, καὶ οὕτω καθεξῆς, μέχρις οὗ ἡ κορυφὴ τοῦ τριγώνου εἶχε μόνον τὸ Α.

Ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ ἑτέρα κλάσις γεγλυμμένων λίθων, ἐπίστε καλουμένων Σωκράτικων. Ἐχούσι δὲ οὗτοι κεφαλὰς διαφόρων ζώων συνηνωμένων μετὰ σχήματος ἢ ποδῶν Ἀλέκτορος, ἢ τὰ τοιαῦτα, ἐν οἷς ἐξίσταται καὶ κεφαλὴ ὁμοιάζουσα τὸν Σωκράτην, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα.

Ἡ ΧΡΗΣΙΣ ΤΩΝ ΕΠΩΝΥΜΙΩΝ.

Οἱ Ῥωμαῖοι πρῶτοι εἰσήξαν τὴν χρῆσιν τῶν κληρονόμικων ὀνομάτων, ὅτε συνηνώθησαν μετὰ τῶν Σαββίνων. Διότι ὡς ἐπιβεβαίωσις τῆς συνθήκης αὐτῶν ἦτον οἱ μὲν Ῥωμαῖοι νὰ προσθέσωσιν ὀνόματα Σαββινικὰ εἰς τὰ ἑαυτῶν, οἱ δὲ Σαββῖνοι, Ῥωμαϊκὰ. Ταῦτα δὲ τὰ νέα ὀνόματα ἔγειναν οἰογενειακὰ ἢ ἐπωνύμια, τὰ δὲ πρῶτὰ τῶν ἔμειναν προσωπικὰ.

Ὁ Νους, καὶ ἐκ τοῦ Νοῦς ὁ Λόγος, καὶ ἐκ τοῦ Λόγου, ἡ φρόνησις, δύναμις καὶ Σοφία. Ἐξ αὐτῶν δὲ αἱ ἀρχαί, αἱ ἐξουσίαι καὶ οἱ Ἄγγελοι, καὶ ἐκ τῶν Ἀγγέλων, ὁ ἀνώτατος οὐρανὸς καὶ ἑτέροι Ἄγγελοι. Παρὰ τούτων δ' ἐγένεν ὁ δευτερός οὐρανὸς καὶ ἄλλοι ἄγγελοι, καὶ παρὰ τούτων, τρίτος οὐρανὸς καὶ ἄλλοι ἄγγελοι, καὶ οὕτω καθεξῆς, μέχρι τοῦ τριακοσίου πέμπτου τοῦ φαινομένου, διὸ καὶ ἔλεγεν ὅτι ὁ Ἐνιαυτὸς ἔχει 365 ἡμέρας.

Οἱ ἄρχαῖοι Ἕλληνες δὲν εἶχον ἐπωνύμια κληρονομικά, ἀλλὰ μετεχειρίζοντο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς των εἰς Γενικήν (ἐνοουμένης τῆς λέξεως υἱός) καὶ μετὰ τοῦ ἄρθρου ὃ, ἢ καὶ χωρὶς αὐτοῦ, καὶ πρὸς πλειοτέραν διάκρισιν προσθέτοντες (εἰς τὰ δημόσια ψηφίσματα μάλιστα) καὶ τὸν ὄημον εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκον ὡς Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου· Δημοσθένης Δημοσθένους Παιανιεύς· Αἰσχίνης Ἀτρομήτου Κοζωκίδης καὶ, Ἀριστόνικος Φρεσάρριος. Ἄλλοτε δ' ἔθετον τὸ ἔθνικόν ὄνομα ὡς Ξενίας ὁ Ἀρκάς· Πασίων ὁ Μεγαρεύς. Ἐνίοτε δὲ μετεχειρίζοντο ὡς ἐπωνύμια λέξεις τινὰς δηλωτικὰς τῆς ἀρετῆς ἢ τοῦ ἐλαττώματος, ὡς Ἀριστείδης ὁ δίκαιος· Φωκίων ὁ χρηστός. Ταῦτα μετεχειρίζοντο πρὸ πάντων οἱ βασιλεῖς, ὡς Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος, Ἀρταξέρξης ὁ Μακρόχειρ· Καὶ ἄλλα δ' ἄρχαῖα ἔθνη ἀκόμη δὲν εἶχον ἐπωνύμια, ἀλλὰ μετεχειρίζοντο πρὸς διάκρισιν τὸ κύριον ὄνομα τοῦ πατρὸς μετὰ τῆς λέξεως υἱός, ὡς καὶ εἰς πολλὰ μέρη καὶ τὴν σήμερον ἀκόμη διασώζεται (*).

Προϊόντος τοῦ χρόνου, οἱ Ῥωμαῖοι ἐπολυπλασίασαν τὰ ἐπωνύμια, διότι παρεκτός τοῦ γενικοῦ ὀνόματος τῆς οἰκογενείας, ἔλαβον καὶ ἕτερον ἰδιαιτέρον πρὸς διάκρισιν τοῦ κλάδου τῆς οἰκογενείας, καὶ ἐνίοτε καὶ τρίτον, πρὸς ἀπομικρὴν διάκρισιν, τὸ ὁποῖον ἦτο σχεδὸν ὡς τὸ παρὰ τῆ συνηθείᾳ παρὰ νόμιον.

Ὅτε τὰ οἰκογενειακὰ ὀνόματα ἔγιναν κοινὰ κατὰ τὴν λοιπὴν Εὐρώπην, ἐκλήθησαν ἐπωνύμια, ὡς προσθετόμενα εἰς τὰ κύρια ὀνόματα, ἢ μᾶλλον ὡς τιθέμενα ἐπὶ γραμμῆς, ἐνῶ τὰ κύρια ὀνόματα ἐγράφοντο κάτωθεν αὐτῆς, Βουρβῶν

ὡς ————— Ἦσαν δ' εἰς χρῆσιν τὰ ἐπωνύμια μόνον

Λουδοβίκος

μετὰ τὸ τῶν εὐγενῶν, καὶ ἔγιναν κοινὰ εἰς ὅλους περὶ τὸ 1200 ἀπ' Χρ. κατὰ τὴν παρατήρησιν τοῦ Γουθρίου.

(*) Οἱ Ἑβραῖοι λέγουσι Μελχι βεν Ἀδδὶ, ἦτοι Μελχι υἱὸς Ἀδδὶ. Οἱ Ἰρλανδοὶ Νεὶλ μὰκ Κόν, ἦτοι Νεὶλ υἱὸς Κόν. Οἱ Τούρκοι προσθέτουσι τὸ ὄγλου ἢ βελετ [υἱός] καὶ ἐπὶ τῶν εὐγενεστέρων τὸ ζα-

Πρόληψις εἶναι τὸ χειρότερον ἀφ' ὅλα τὰ πάθη τῆς ψυχῆς, ἐπειδὴ καὶ δυσκόλως ἀποβάλλεται. Εἶναι δὲ πρόληψις ἀποανσις τῆς ψυχῆς ἀθλίως πρακτικευμένης περὶ τι δοξαστέον, καὶ χωρὶς λόγους πραδεσμευμένης, ὥστε πᾶν ἄλλο ἐνκντίον αὐτῆς τῆς ἀπαφάνσεως τῆς φαίνεται ψευδὲς καὶ ἀνύπαρκτον.

Αἱ πρόληψις εἶναι τὰ μέγιστα ἐμπόδια τοῦ νὰ γνωρίζωμεν τὴν ἀλήθειαν, ἐπειδὴ, ὡς ἀρχαιοθεῖς καὶ θεμελιώδεις ἀπάται, γεννῶσι καὶ ἄλλας πολλοτάτας, καὶ δυσκολωτάτας ἐξαφανίζονται. Πολὺ δὲ κατεξουσιάζουσι τοὺς ἀνθρώπους· διότι πολλοὶ ἀπ' αὐτὰς προσλαμβάνονται εἰς τὴν νεότητα, ὅταν ἡ κριτικὴ τοῦ ἀνθρώπου δύναμις εἶναι κατὰ πολλὰ ἀδύνατος. Ἐμφυτεύονται δ' εἰς τὰς ψυχὰς τῶν νέων ἀπὸ παιδαγωγούς, διδασκάλους, συγγενεῖς, καὶ ἄλλα, τὰ ὁποῖα ἀγαπῶσι, πρόσωπα.

Ὅσον δὲ πολυχρονιωτέρα εἶναι ἡ πρόληψις, τόσοσιν βαρύτερα στερεώνονται αἱ ρίζαι τῆς βαρυτάτης δὲ καὶ δυσκολωτάτης εἶναι, ὅταν θεμελιόνεται εἰς ἰσχυρὰς κλίσεις καὶ ἐπιθυμίας μας· ὅταν π. χ. ὁ ἀκρατὴς καὶ ἀκόλαστος πιστεύῃ, ὅτι τὸ πάθος τοῦ καμμῖαν δὲν ἐπιφέρει βλάβην εἰς τὴν υἱειάν του· ὅταν ὁ ἀλαζῶν πιστεύῃ, ὅτι τὰ προτερήματά του κἀνεὸς δὲν εἶναι δεύτερα ὅταν ὁ φιλόπατρις νομίξῃ, ὅτι καμμιᾶς πόλεως δὲν εἶναι κατωτέρα εἰς τὴν εὐγενειαν ἢ πατρίς του· διὰ τοῦτο πάντοτε εἶναι σημεῖον ἐμβριθοῦς καὶ σταθερᾶς ψυχῆς, καὶ φιλαλήθους, καὶ εὐγενοῦς τῷ ὄντι χαρακτῆρος, ὅταν τις δυνηθῇ νὰ ἀπορρίψῃ τὰς προλήψεις του, καὶ νὰ ἐξολοθρεύσῃ τὰς ριζωμένας κλίσεις του.

Αἱ δὲ συνηθέστεραι πρόληψις εἶναι αἱ ἐφεξῆς. α. Πρόληψις κατὰ μίμησιν. Πολλοὶ δοξάζουσι καὶ ὁμιλοῦσι κατὰ μίμησιν, ὅτι ἀκούουσιν ἄλλους δοξάζοντας καὶ ὁμιλοῦντας· εἶναι τρόπον τινα ἰσχυρὸς λόγος νὰ ὑπο-

δέ. Ἡ αὕτη χρῆσις διασώζεται καὶ εἰς πολλοὺς τῶν νεωτέρ. Ἕλλήνων

λαμβάνουσιν ὡς ἀληθινὸν καὶ καλὸν, ὅτι νομίζουσιν αἱ πολλοὶ ὡς τοιοῦτον. Ἐκ τούτου προήλθεν ἡ πρόληψις. Ὅτι κάμνει ὁλος ὁ κόσμος εἶναι ὀρθόν.

β'. Πρόληψις ἀπὸ συνήθειαν. Συνειθισθεῖς πολὺν τις χρόνον νὰ συλλογίζεται κατὰ τινὰ τρόπον, δὲν ἐμπορεῖ εὐκόλως νὰ μεταβάλλῃ τὸν τρόπον τούτον· καὶ ὁ, τι τίς ἀπὸ νηπιότητος ἀπεδέχθη ὡς ἀληθινόν, καὶ ὅταν ὠριμάσῃ ἢ ἡλικία του, δὲν δύναται νὰ τὸ καθυποβάλλῃ εἰς κρίσιν, νομίζων τούτο ὡς ὀρθότερον παρὰ τὸ ἐναντίον, διότι ἐφθασεν ἤδη πολὺν καιρὸν νὰ τὸ ἐκλάβῃ ὡς ὀρθόν.

γ'. Πρόληψις ἀπὸ τὴν ὑπόληψιν τῶν προσώπων. ἤγουν πρεσβυτέρων ἢ ἀξιολογωτέρων ἀνδρῶν. Πιστεύουσι τινὲς ὅτι εἶναι ἀξία καὶ ὀρθὰ ὅσα ἔγραψεν ἢ εἶπεν ὁδεῖνα διότι εἶναι ἐνδοξος ἢ παλαιὸς τὴν ἡλικίαν, χωρὶς νὰ τὰ βασανίζωσι μὲ τὴν ἰδίαν ἑαυτῶν κρίσιν.

δ'. Πρόληψις ἐκ τῆς ἐποχῆς τῶν χρόνων· διότι τινὲς μὲν μόνον τὰ ἀρχαῖα νομίζοντες ὀρθὰ καὶ ἀληθινὰ, καταφρονοῦσιν ὡς αὐθεντὸς λόγου ἀξία πᾶν νεωτέρου νοῦς γέννημα· ἄλλοι δὲ πάλιν προσηλονόμενοι ὅλοι εἰς τὰ νεώτερα, καταγελῶσι τὰ παλαιὰ ὡς ἀτελῆ καὶ νηπιώδη καὶ μηδὲν ἀξίον λόγου τινὸς περιέχοντα.

ε'. Προλήψεις ἀπὸ συμφασμάτων, προσήλωσιν εἰς ἤθη, ἔθη, δόξας, δόγματα ἔθνους τινὸς, θρησκευτικὰς αἱρέσεις, κλίσιν ἢ ἀποστραφὴν κατὰ τινῶν ἀνθρώπων, πραγμάτων, γενόμενα χωρὶς τοῦ λόγου τὴν κρίσιν.

στ'. Προλήψεις ἀπὸ φιλαυτίαν. Εἶναι τινὲς τόσον προκατειλημμένοι ἀπὸ τὰς ἰδίας ἑαυτῶν Σεωρίας καὶ κρίσεις, ὥστε κριτήριον τῆς ἀληθείας τῶν κρίσεων, τὰς ὁποίας κάμνουσιν ἄλλοι, ἔχουσι τὴν πρὸς τὰς ἰδικὰς τῶν συμφωνίαν· ἄλλοι πάλιν ἐντρέπονται διὰ τοῦτο νὰ ὁμολογήσωσι τὰ σφάλματα καὶ τὰς ἀπάτας τῶν. ἐπειδὴ μὲ τὴν ὁμολογίαν ταύτην συνεχέρεται καὶ ὁμολογία προὑπαρξάσης ἀγνοίας, τὸ ὅποσον περᾶζει τὴν φιλαυτίαν τῶν διὰ τοῦτο ζητοῦν νὰ τοὺς δίδωσιν οἱ ἄλλοι

τὰ δίκαια. Ἐκ τούτου γεννῶνται αἱ μακρᾶ φιλονεικίαι, τὸ πνεῦμα τῆς ἀντιλογίας, ἢ κριτῶν ζήτησις, ἢ μεγάλη ἐπιθυμία νὰ γεινώσιν ἐπίσημοι καὶ ὀνομαστοὶ διὰ παραδόξων τινῶν καὶ ἀνηκούστων πράξεων.

ζ'. Ἐδῶ τελευταῖον ἐμποροῦμεν νὰ συνάξωμεν εἶδη τινὰ ἐπιπολαζουσῶν προλήψεων.

Ὅς τις κατάρθωσεν ἐπιχείρημά τι, εἶναι φρόνιμος.

Ὅς τις εἶναι πτωχὸς καὶ δυστυχῆς, εἶναι ἀνόητος.

Ὁ δυστυχῆς εἶναι ἀξίος τῆς δυστυχίας του.

Ὅ, τι λέγουσιν ἀμαθεῖς ἄνθρωποι, εἶναι ψευδές.

Ὅ, τι λέγουσιν οἱ πεπαιδευμένοι, εἶναι ἀληθές.

Ὅς τις μᾶς κολακεύει, εἶναι γνωστικὸς ἄνθρωπος.

Ὅς τις μᾶς ἐναντιόνοται, εἶναι αὐθάδης καὶ ἀνόητος.

Ὁ πλοῦσιος εἶναι καλοκάγαθος καὶ τίμιος.

Πρέπει νὰ προτιμῶμεν τὰ σπάνια παρὰ τὰ κοινὰ καὶ συνειθισμένα.

Ὅ, τι γίνεται κατὰ τοὺς νεωτάτους τρόπους, εἶναι καλῆτερον παρὰ πᾶν ἄλλο.

Ὅς τις ἐξῆσε πολὺν χρόνον, εἶναι φρονιμώτερος παρὰ τοὺς νεωτέρους.

Κακὸς εἶναι, ὅς τις πράττει τι ἐναντίον μου.

Τὸ ὠφέλιμον μόνον εἶναι μόνον ἠθικῶς ἀγαθόν.

Ἡ εὐφρόσυνος κοινωνία καὶ συναναστροφή εἶναι τιμιώτερα καὶ προκριωτέρα παρὰ τὴν μὴ εὐφρόσυνον, εἴαν καὶ αὐτὴ ἤθελεν ὑπερέχειν εἰς πολλὰ ἐκείνην.

Σημείωσις. Πᾶσα ἡλικία, πᾶν γένος, πᾶσα τύχη ἔχουσι τὰς ἰδίας τῶν προλήψεις· οὕτω π. χ. πεπαιδευμένος, ἀμαθής, ἄρχων, γεωργός, πλούσιος, πένης, πραγματευτής, νέος, γέρων, ἀνὴρ, γυνή, ἔχουσι καθεὶς τὰς ἰδιαιτέρας αὐτῶν προλήψεις.

Ἐκ τῆς Φιλοσοφίας τοῦ Κούμα.

Λογδρια Μαθητῶν τοῦ Φραντιστηρίου τῆς Χάλκης [ἐπὶ τοῦ
μακαρίτου Αβραμίου Ὁμηρόλου] μᾶς διευκρίνησαι κατ' αὐτὸς ἐκ
Κωνσταντινουπόλεως, τινὰ τῶν ὑποῶν ευχαρίστως καταχωροῖμεν εἰς
τὴν περιὴν τῆς Φιλολογίας, καὶ ὅσον μάλιστα ἀποτεῖνονται εἰς Φιλο-
λογικὰ ἀντικείμενα.

“Μέγα καὶ ἐξάισιον ὁ ἄνθρωπος, “ ἔλεγεν ὁ Σολομων,
μέγαν καὶ ἐξάισιον τὸν εὐρίσκομεν τῶντι ἂν μικρὸν τι σκε-
φθῶμεν. Ἀπὸ τὴν θιόλου βάρβαρον καὶ κτηνώδη κατά-
στατιν ἐπρόδουθεν εἰς τόσῃν ευγένειαν, καὶ εἶν' εἰς τόσῃν
ὑψος νοητικῆς τελειότητος. Ἐνῶ πρότερον μήτε μικρὰν κα-
λύβην νὰ κτίσῃ ἠδύνατα διὰ νὰ προφυλαχθῇ ἀπὸ τὰς
ταλαιπωρίας τὰς ἐκ μεταβολῶν τῆς ἀτμοσφαιρας, δὲν
λέγω ὅτι ἐγένεν ἰκανὸς νὰ οἰκοδομῇ παλάτια καὶ ἄλλα ἀρι-
στουργήματα τῆς Ἀρχιτεκτονικῆς, καὶ ὅτι ἀπέκτησε θη-
σαυρὸν ἀκένωτον γνώσεων τῶν ἐπὶ τῆς σφαιρας του ἀντι-
κειμένων, οὔτε ὅτι ἐξίχνευε τὰ ἄδηλα τῆς φύσεως, ἀλλ' ἐ-
τόλμηθεν ἤδη νὰ γνωρίζῃ καὶ νὰ μετρά τὰς διαστάσεις
τῶν οὐρανίων σωμάτων, καὶ τὸ ἐκατόρθωσεν, οὐδ' εὐχα-
ριστεῖται εἰς αὐτὰ πλέον, ἀλλὰ ζητεῖ πτῆσιν ὁ ἄρπτος,
καὶ ἀνάβασιν σύσσωμον εἰς τὰ οὐράνια ὁ χωϊκὸς καὶ ἐπί-
γειος. Τίς ἄραγε εἶναι ἡ ἀρχὴ ἡ ὀδηγήσασα αὐτὸν εἰς
τοιούτων ὑψηλῶν ἀντικειμένων γνωσιν; Τί συνέτεινεν εἰς
τὴν πρόοδον καὶ τελειοποίησιν τῶν τεχνῶν ὅσαι προάγουσι
τοιαῦτά του ἀποτελέσματα; Τίς μαγικὴ ῥάβδος ἐφάυσε τοὺς
ζωῶδεις καὶ ἀνθρωπομόρφους καὶ τοὺς κατέστησεν ἀνθρώ-
πους; Διὰ τί οὗτος ὁ ὑλικὸς κατεστάθη νοερός καὶ ἐμέθεξεν
ἀπὸ αὐλότητος; Σύντομος εἶναι ἡ ἀπόκρισις· ἐν εἶναι τὸ
μῶλυ, τὸ ὅποῖον μεταβάλλει τοὺς τῆς Κίρκης χαίρους εἰς
λογικὸς ἀνθρώπους, αἱ ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ.

Μηθεὶς ἀγεωμέτρητος εἰσίτω ἔγραψε πρὸ τῶν Πυλῶν
τῆς Ἀκαδημίας ὁ Πλάτων. Δὲν εἶναι παράδοξον, ἂν ὁ μέ-
γας νοὺς ἐκεῖνος ἠθέλησεν νὰ φανερώσῃ μὲ τοῦτο, ὅτι ὁ μὴ
εἰδὼς τὰς ἐπιστήμας δὲν δύναται νὰ φιλοσοφήσῃ, διότι
καὶ ἐγνώριζεν ὅτι τὸ ἐν εἶναι προαδευτικὸν τοῦ ἄλλου.

Δὲν εἶναι παράδοξον, λέγω, ἐνῶ οὐδὲν ἔργον ἀνθρώπινον
οὔτε φυσικὸν ὑπάρχει, τὸ ὅποῖον νὰ μὴ ἦναι θε-
μελιωμένον ἐπάνω εἰς ἐπιστήμην καὶ νὰ μὴ κανονίζε-
ται ἀπ' αὐτῶν καὶ συντήρηται. Ἄρχισε ἂν θίλῃς ἀπὸ
τὰ ἀφελῆ καὶ ἀτελῆ παίγνια τῶν παιδαρίων, διάβαινε εἰς
ὄλας τὰς ἡλικίας τῶν ἀνθρώπων, διάτρεχε ὄλας τὰς ἀγο-
ραίους καὶ βαναύσους τέχνας, ὄλας τὰς καλὰς καὶ ἔλευ-
θέρως προχωρεῖ εἰς τὴν αἶψα καὶ φόνον στάζοντα στρα-
τόπεδα, ἔμβαινε εἰς τὴν ταμεῖα ἢ εἰς τὰς συνεδριάσεις
τῶν πολυτρόπων πολιτικῶν, εἰσελθε εἰς τὰ διδασκῆρια,
βλέπε τὸν Ἀστρονόμον, ἀκολούθει τὸν Ναύτην, ἀνάβα μὲ
τὸν ἀεροπόλον, εἰς τὸ μεσουράνιον, καὶ θέλεις ἀπαντᾶν
παντοῦ τὴν Μαθηματικὴν, παντοῦ τὴν Φιλοσοφίαν νὰ δι-
ευθετῶσι καὶ νὰ διατάττωσιν αὐτὰ καὶ νὰ εὐρίσκωσι καὶ
κύματα νεώτερα. Πῶς εὐδοκίμεῖς ἔμπορε εἰς τὸ ἐμπόριον;
διὰ τῆς ἀκριβείας εἰς τοὺς λογισμούς, ἦγγουν τῆς Ἀριθμη-
τικῆς, καὶ διὰ τῶν γνώσεων τῶν διαφόρων εἰδῶν τῶν
πραγματειῶν, ἦγγουν διὰ τῆς Φυσικῆς καὶ Χημείας, καὶ
τῶν τόπων καὶ τῶν χωρῶν ὅπου τὰ γεννῶσι, τὰ ὅποια
διδάσκει ἡ Γεωγραφία. Πῶς εὐτυχεῖς εἰς τὴν τέχνην σου
τεχνίτα; ἂν ἐξεύρω καλὰ τὰς φυσικὰς ἰδιότητας τῆς ὑ-
λης μου, ὁ ῥάπτῃς τῶν ἱματίων, ὁ σκυτοτόμος τῶν δερμά-
των, ὁ τέκτων καὶ ξυλουργὸς τῶν δένδρων καὶ ξύλων καὶ
λίθων καὶ ἄλλων, ὅσα διδάσκει ἡ φυσικὴ ἱστορία, καὶ ἂν
φυλάττω ἀκριβῶς τοὺς κανόνες, ὅσους ἐφεύρεν ἡ πέτρα διὰ
φιλοσοφικῆς παρατηρήσεως. Πῶς διοικεῖτε χώρας καὶ
ἔθνη καὶ βασιλεία οἱ δεκκοῦντες ἀρχεῖν τῶν ἐθνῶν; καθα-
ρῶς μόνον διὰ φιλοσοφίας θεωρητικῆς καὶ πρακτικῆς.
Πῶς γίνεσθε ἀνώτεροι τῶν ὁμοίων σας καὶ κύριοι τῆς
ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου τῶν; Δι' ἐπιστημῶν. Πῶς ὁ-
μονοεῖτε ἀνθρώποι μεταξύ σας; Πῶς εὐθυμεῖτε; πῶς
εὐτυχεῖτε; Πῶς ἀνατρέφεις ὁ γονεὺ τὰ τέκνα σου; Πῶς
ὁ κύριος τοὺς δούλους σου; Πῶς ὁ διδάσκαλος τοὺς μαθη-
τάς σου; Ὁ Ἄρχων τὸ ὑπήκόον σου; Ὁ οἰκοδεσπότης
τοὺς ἐργάτας, ἢ καὶ ὁ ποιμὴν τὰ πρόβατά σου; Πῶς ζῆ-

τε και ενεργεῖτε ὅλοι δι' ἀνθρώποι; ἐπειδὴ πάντ' οὐ ενεργεῖ ὁ ἀνθρώπος διὰ τοῦ νοῦς και εἰς ὅλα τὸν χρησιμεῖον ὡς ὕλη τὰ Φυσικά. Πράττει ὅλα και εὐδοκίμει εἰς ὅλα, διὰ νοητικῶν και φυσικῶν ἐπιστημῶν, διὰ Φιλοσοφίας και Μαθηματικῆς. Εἶναι πλέον ἀνάγκη νὰ μνημονεύσωμεν τὴν ἀποσοβοῦσαν τὰς νόσους και τὸν θάνατόν αὐτόν Ἰατρικὴν, τὴν ἀναμοχλεύουσαν ὅλας τὰς ὕλας τῆς φύσεως Χημείαν, τὴν κανονίζουσαν ὅλα Φυσικὴν, τὴν διδάσκον τῆς ἀνθρωπότητος Ἱστορίαν; αἱ μήτερες και ἀδελφαὶ τούτων εἰν' αἱ κυρίως λεγόμενά ἐπιστήμαι. Στόχάζεται τις ἀναγκαῖον νὰ ῥηθῆ και μικρός τις λόγος πλέον; πόσον ἐκπιπτουσὶν ἀπὸ τὴν ἀνθρωπίνην ἀξίαν ὅσοι δὲν ἀποκτώσιν ἐπιστήμας ἢ κατὰ θεωρίαν διὰ νὰ εὐδοκίμωσιν εἰς πολλὰ, ἢ κατὰ πράξιν διὰ ν' ἀποκτήσωσι μιαν τέχνην.

Νέοι φιλεπιστήμονες! ἰδού ὁποῖας παντοδυνάμου μαθήσεως διδάσκεσθε τὰ στοιχεῖα ἐπιμελούμενοι τὰς ἐπιστήμας. Ἐὰν δὲ ἦναι ἀλήθεια ἀναντιρρήτος, ὅτι εἰς ὁπίθον ἔθνος εἶναι πολλοὶ ἰδιῶται εὐτυχεῖς, ἐκεῖνοι ἵναί και εὐδαιμονέστατοι, εὐτυχεῖς δὲ εἶναι οἱ ἐπιστήμονες, πόσῃ δὲν προμηθεύετε γενικῶς εὐδαιμονίαν εἰς τὸ ἔθνος σας, προβαίνοντι; ἐπὶ μᾶλλον και μᾶλλον εἰς τὰς αἰωνίους ἀληθείας ταύτας, και προετοιμάζόμενοι οὕτω, νὰ ἐξέχητε εἰς πᾶν ἐπιχείρημα και ἐπάγγελμα; Ἐνθυμήθητε πρὸς ὀλίγον τοὺς ἀρχαίους Αἰγυπτίους εἰς πῶδον ὕψος δόξης και βαθμὸν εὐτυχίας εἶχον ὕψωθῆν ἐπιμελούμενοὶ τὰς ἐπιστήμας, ὥστε μικρὰ τινα λείψανα τῶν μεγάλουργιῶν των, ὅσα φυγόντα τὸ τοῦ πανωλέθρου χρόνου δρέπανον, ὄχι μόνον θεωροῦνται ὡς ἔργα ὑπὲρ ἀνθρώπων, ἀπὸ τοὺς ἐκπερόντας και τῆς ἀνθρωπίνης ἀξίας ἀπογόνους των, ἀλλὰ και τοὺς κατόχους πάσης γνώσεως Εὐρωπαϊοὺς ἐκπλήττουσι. Τί νὰ διατρέβω ὑπὸ συνάπτων ἐνταῦθα και Χαλδαίους, Βαβυλωνίους, Ἰνδοὺς, Ἀραβας, και ἄλλους ὅσοι οὔτε δι' εὐκαρπίαν γῆς, οὔτε διὰ πληθὺς ἀριθμοῦ των, οὔτε δι' ἀνδραγαθίαν και πολεμικὴν ἐμπει-

ρίαν μνημονεύονται εἰς τὴν ἱστορίαν, ἀλλὰ μόνον διὰ τὴν ὁποῖαν ἀπέκτησαν εἰς φυσικὸς και νοεράς γνώσεις πρόσον; Δίκαιον τὸ νὰ σας ἐνθυμίσω και τὴν ἀρχαίαν τῆς Ἑλλάδος λαμπρότητα, ἐνῶ δὲν λανθάνει κανένα σας και τὸ ἐξεύρετε καλλίτερά μου ὅτι εἰς τὸ διάστημα τῶν αἰώνων πολεμικώτερα τῶν Ἑλλήνων ἐάνησαν Ἰσως και ἀλλὰ ἔθνη και ὀμνοῦστερα, πλουσιώτερα πλείοτα και πολυαριθμώτερα. Σοφίαν μόνον εἶχον οἱ Ἕλληνες ὑπὲρ τὰλλα και δόξαν ἀφῆκαν αἰώνιον και ἀνυπέβλητον ὁποῖαν δὲν ἤμπορεσε ν' ἀποκτήσῃ κανὲν ἔθνος ποτὲ μέχρις αὐτοῦ, ἥτις και διαμένει ἀθάνατος Οὐδὲ τὴν σοφὴν Εὐρώπην ἔχει νὰ σας εἶπῃ τις εἰς παράδειγμα, ἐνῶ βλέπετε πόσον υπερέχουσι μεταξὺ τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων, πῶς οἱ κάτοικοι τῶν λοιπῶν ἀφωτίστον χωρῶν τῆς Οὐκουμένης "θεοὺς ὡς εἰσαρώσιν αὐτοὺς "

Και ἡ φύσις και ἡ τύχη, φίλοι ἀδελφοί, σας ἐπαρρησίασε τὸ ἀναγκαῖον εἰς τὴν τῶν ἐπιστημῶν ἀπόκτησιν μέσα. Τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ἔχει ὡς προνόμιον ἰδιαιτέρον τὴν εὐφύιαν, εἰσθε δὲ και ἀπόγονοι τῶν διὰ τῆς παιδείας κλεισθέντων ἀνδρῶν. Εὐρίσκεσθε εἰς τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας σας, και εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν ἀντιληπτικῶν δυνάμειων. Ὅποῖον εὐρύχωρον και ἐνδρμον στάδιον ἐκπαιδεύσεως! Ἰδιόνομιας χαρακτηριστικὸν εἶναι νὰ ζητῶμεν μαθήσεις και γνώσεις. Ἄλλα ἔθνη φαίνονται ἐνασχολούμενα εἰς ἄλλα, οἱ ἀγριοί μένουσιν εἰς ἀμάθειαν οἱ Σκίθαι κατακῆταις ἐπιθυμοῦσιν, ἄλλοι ὕλικὰ φρονοῦσιν, ἄλλοι ἀεροβατοῦσιν, οἱ Ἰουδαῖοι σημεῖον αἰτοῦσιν, οἱ Ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσι. Σοφίαν ζητοῦμεν, ἀδελφοί ἡμεῖς, διὰ σοφίαν μᾶς ἔχει δημιουργημένους ἡ φύσις. Ἄς τρέχωμεν λοιπὸν ὅπου μᾶς ἐλαύνει τὸ φυσικὸν μας ἰδίωμα. Ἄς ὑπακούσωμεν εἰς τὴν ἴψιστον ἐκείνην χεῖρα ἥτις μᾶς ὀδηγεῖ εἰς τοιαύτην εὐδαιμονίαν. Ὁ χορηγὸς παντὸς καλοῦ ἠεὐδόκησε νὰ εὐδαιμονήσῃ πάλιν τὸ ἔθνος μας διὰ τῆς σοφίας και τῶν ἐπιστημῶν. Ἄς μὴ χάνωμεν τὴν ὕψαν νὰ γενῶμεν σοφοὶ και ἐπιστήμονες, οὐδὲ

νά ταχύνωμεν δι' αὐτῶν καὶ τὴν ἰδικὴν μας μερικὴν καὶ τὴν τοῦ ἔθνους γενικὴν εὐδαιμονίαν.

ΚΟΛΟΣΣΑΙΚΟΥ ΑΝΑΣΤΗΜΑΤΟΣ

ΔΕΝΔΡΑ.

Εἰς πολλὰ τῶν προϊόντων τῆς εὐχαριστεῖται ἐνίοτε ἡ Φύσις ν' ἀναπτύσῃ ὑπερῆξαισιον μεγαλοπρέπειαν καὶ ἰσχύϊν, ὥστε νὰ ἐκπλήσῃ τῶνόντι τὸ ὄμμα τοῦ ἀνθρώπου, καὶ νὰ διεγείρῃ δικαίως εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ τὸν θαυμασμόν καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην του πρὸς τὸν Ὑψίστον Δημιουργόν τῶν Ἀπάντων.

Ἐντὸς τοῦ φυτικῆς βασιλείου ἔστωσαν παραδείγματα τὰ ἐφεξῆς. — Εἰς Κογγῶ (Ἀφρική) εὐρίσκεται τοσοῦτον ἕξαισιον μεγέθους δένδρον, Βαοβὰβ καλούμενον, ὥστε μόλις εἴκοσι μαῦροι ὁμοῦ δύνανται νὰ τὸ ἀγκυλοσῶσι. Παρεκτὸς δὲ τούτου ἔχει καὶ ἄλλας πολλὰς ἀξιολόγους ιδιότητας, διὸ καὶ τιμᾶται τὰ μέγιστα παρὰ τῶν κατοίκων τοῦ τόπου, καὶ θεωρεῖται ὡς οὐράνιον ὄν. Ὁ καρπὸς του (ὅστις τοσοῦτον ὀγκώδης εἶναι ὥστε, διὰ τῆς πτώσεώς του, δύναται νὰ ἐπιφέρῃ κίνδυνον) παρέχει ἀγρίαν μὲν, ἀλλὰ καὶ οὐσιώδη τροφήν, εἰς καιρὸν πείνης μάλιστα. Ἐκ δὲ τοῦ κελύφου αὐτοῦ κατασκευάζουσι στερεὰ ἀγγεῖα, διὰ τῆς στάκτης τῶν ξύλων τοῦ δένδρου κάμνουσι σαπῶνιον, καὶ ἐκ τῆς φλοιᾶς αὐτοῦ, τέλος, σχοινία, χονδρὰ πανία καὶ τὰ τοιαῦτα πρὸς χρῆσιν τῶν πενήτων, καὶ στυπεῖα διὰ τὰ πυροβόλα. Αἱ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν δὲ τοῦ δένδρου γιγνόμεναι κοιλότητες ἔχουσι ὕδωρ ἐξαρκούν νὰ καταπαύσῃ τὴν δίψαν διὰ μίαν ἡμέραν ἀρκετῶν χιλιάδων ἀνθρώπων. Ὑπόκειται ὁμοίως τὸ δένδρον τοῦτο εὐκόλως εἰς σῆψιν, διὸ καὶ οἱ Μαῦροι δὲν κατασκευάζουσι διόλου τὰς καλύβας τῶν ὑπ' αὐτό.

— Εἰς τὴν Καρολίαν (Ἀμερική) εὐρίσκονται κυρίως ἰσομεγέθεις σχεδὸν τοῦ Βαοβὰβ. Ἡ ἀρχαία τῆς αὐτῶν συμπεραίνεται ὑπὲρ τὰς 6,000 ἔτη. — Εἰς τὸ ὄρος τῆς Αἴτνης (Σικελ.) πολλὰ καστανία ἀντιπαραβάλλονται μὲ τὰ ἕξαισια ταῦτα τῆς Ἀφρικῆς καὶ τοῦ Νέου Κόσμου δένδρα. Μία ἐξ αὐτῶν ἔχει 15 ποδ. διάμετρον (ἦτοι 46 ποδ. περιφέρειαν), ἑτέρα δὲ, σχήματος ὠσειδοῦς οὖσα, ἔχει 24 ποδ. ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους καὶ 12 ἐκ τοῦ ἄλλου, ἦτοι κατὰ μέσον ὄρον 18, καὶ ἐπομένως 50 τοῦλάχιστον ποδ. περιφέρειαν. Ἡ περίφημος καστανία τῶν ἑκατόν ἵππων, οὕτω κληθεῖσα διότι ἑκατόν ἔφιπποι ἄνδρες δύνανται νὰ σταθῶσιν εὐκόλως ὑπὸ τὴν σκιάν αὐτῆς, ἔχει 112 ποδ. περιφέρειαν.

— Εἰς μικρὰν τινα πόλιν, Ὀροτάβαν καλουμένην, εὐρίσκεται ἕξαισιόν τι δένδρον, παρὰ τῶν Ἰνδῶν καλούμενον Δρακόνιον (dragonier). Ὁ Χουμβῶλτος λέγει (Πίνακ. φύσεως) ὅτι διὰ καταμετρήσεως τὸ 1799, εὐρέθη ὅτι τὸ δένδρον τοῦτο εἶχε 45 πόδ. περιφέρειαν μικρὸν τι ὑπὲρ τὴν ῥίζαν. Ὁ δὲ Σταυτώνιος λέγει ὅτι τὸ δένδρον τοῦτο ἔχει 10 ποδ. ὕψος καὶ 12 ποδ. διάμετρον. Ἡ παράδοσις (προσθέτει ὁ Χουμβῶλτος) ἀναφέρει ὅτι τὸ δένδρον τοῦτο ἐλατρεύετο παρὰ τῶν αὐτοχθόνων (τῶν Γουάγκων) καὶ ὅτι τὰ 1402, ἦτοι τὴν ἐποχὴν τῆς πρώτης ἐκστρατείας τοῦ Βεθελγκούρτ, εἶχε τὸ αὐτὸ μέγεθος ὡς καὶ σήμερον. Ἐπειδὴ δὲ τὸ δένδρον τοῦτο αὐξάνει ἀργότατα, συμπεραίνεται ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος εἶναι ἀρχαιότατον. Τοῦ αὐτοῦ δὲ εἶδους δένδρα ὑπάρχουσιν ἑκαταὶ καὶ εἰς τὰς Καναρίους νήσους, εἰς τὴν Μαδεῖραν καὶ τὸ Πορτοσάντον, μὲν ὅσον πατρὶς αὐτῶν εἶναι αἱ Ἰνδίαί. Τοῦτο δὲ δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς μία τῶν ἀποδείξεων τοῦ ὅτι οἱ Γουάγκοι δὲν πρέπει νὰ θεωρῶνται ὡς ἀπομεμονωμένη φυλὴ ἀνθρώπων, καὶ ὡς μὴ ἔχοντες πρὶν οὐδεμίαν σχέσιν μετὰ τῶν κατοίκων τῆς Ἀσίας καὶ Ἀφρικῆς. — Ὁ Δουρβίλος ἀναφέρειν περὶ τοῦ Δρακονίου τῆς Ὀροτάβας λέγει ὅτι τὸ 1819 σφοδρὸς τις

άνεμος είχε συντρίψει τὸ ἥμισυ τοῦ τερατώδους τούτου δένδρου.

— Τὸ 1826 ἔφερον ἐκ τῆς Κεϋλάνης εἰς Ἀγγλίαν φύλλον τι φοίνικος, τὸ μέγεθος τοῦ ὁποίου ἦτον ἀρκετὰ παράδοξον. Καθότι τὸ μὲν μῆκος αὐτοῦ εἶναι ἑνδεκα ποδ. ἐκ τοῦ ἑνὸς μέχρι τοῦ ἄλλου μέρους, τὸ δὲ μεγαλύτερον πλάτος αὐτοῦ δέκα ἕξ ποδ. καὶ ἡ περιφέρεια τριάκοντα ὀκτώ ἕως τεσσαράκοντα. Δύναται δὲ νὰ ἐπισκιάσῃ τὸ φύλλον τοῦτο ἕως ἕξ ἀνθρώπους καθήμενους περὶ τινα τράπεζαν.

— Ἡ λεγομένη Ῥαφφλεσία αὐξάνει εἰς τὰ δάση τῆς Σουμάτρας, ὅπου καὶ ἀνεκαλύφθη παρὰ τοῦ Θ. Ῥάφφλες, τὸ 1818, ἐξ οὗ τὸ ὄνομα ἔλαβεν. Εἶναι δὲ ἐκ τῶν καλουμένων παρασίτων φυτῶν. Τὸ ἄνθος πρὶν ἀνοίξῃ ἔχει σχεδὸν ἑνὸς ποδ. διάμετρον, τὸ δὲ χρῶμα αὐτοῦ εἶναι βαθῦ ἐρυθροῦν. Ὅταν δὲ ἀνοίξῃ, εἶναι τῶντι κατὰ τὸ μέγεθος, τὸ θαῦμα τοῦ φυτικοῦ βασιλείου, καθότι τὸ πλάτος αὐτοῦ εἶναι ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄκρου εἰς τὸ ἄλλο ἕως τριῶν ποδ. Ἐχει δὲ καὶ βάρος ἕως δώδεκα ἢ δέκα πέντε λιτρῶν. Τὸ ἐσώτερον τοῦ κάλυκος εἶναι βαθῆος ἰσοειδοῦς χρώματος, ἀλλ' εἰς τὸ ἀνοιγμα ἔχει πολλὰς κηλίδας λευκάς· τὰ δὲ πέταλα ἔχουσι τὸ χρῶμα τοῦ ἐρυθροῦ πλίνθου. Ὀλίγον τι μετὰ τὴν ἀνοιξίν του, διαχέει ὀσμὴν ὁμοίαν ζωϊκῆς ὕλης.

Αἱ ΠΛΕΟΥΣΑΙ ΝΗΣΟΙ.

Τὸ ὄνομα τοῦτο δίδεται εἰς ἀληθεῖς νήσους αἰτινες διὰ τὴν μικρὰν εἰδικὴν των βαρῦτητα πλέουσιν ἐπὶ τῶν ὑδάτων. Αἱ νῆσοι δ' αὗται ἄλλοτε μὲν ἐθεωροῦντο ὡς θαυμάσια τῆς φύσεως, τὴν σήμερον ὅμως τὸ φαινόμενον τοῦτο δὲν εἶναι διόλου παράδοξον, ὅταν παρατηρήσωμεν ὅτι κυρίως σύγκεινται ἀπὸ βάλους γῆς συννηνωμένους πολλάκις μόνον διὰ καλαμίων καὶ ῥιζῶν κατὰ μεγάλην ἔκτασιν. Αἶμνη τις πλησίον τοῦ Σαιντσαμέρου ἔχει πολ.

λά τοιαῦτα νησίδια. Ἡ Ἴρλανδία καὶ Σκωτία, καὶ μάλιστα τὸ Λοκ-Λομόνδ ἐμπεριέχουσι τινα ἐξ αὐτῶν. Ἄλλ' αἱ μεγαλύτεραι ἐκ τῶν νήσων τούτων εἶναι ἡ τῆς λίμνης τοῦ Γερῶ (εἰς Πρωσίαν) καὶ ἡ τῆς λίμνης τοῦ Κόλκ.

Αἱ πλείους νῆσοι πολλάκις δύνανται νὰ σταθῶσι. Καὶ, χωρὶς ν' ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα τὴν Δῆλον, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ Ἑλληνικὴ μυθολογία ἀπέδιδε τὴν ιδιότητα ταύτην, γνωρίζομεν ὅτι αἱ νῆσοι τῶν λιμνῶν τῆς Βολσένας, τοῦ Βρασσανέλλου καὶ ἄλλων, αἰτινες κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Πλινίου καὶ Σενέκα (50 Ἄπ. Χριστ.) ἦσαν πλείους, τὴν σήμερον ἐστάθησαν. Ἐνίοτε δὲ καὶ ὑπόγειοι λίμναι καλύπτονται διὰ τῆς συγκολλήσεως τοιούτων νήσων, αἰτινες ἄλλοτε ἔπλεον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτῶν.

— Ἐντὸς τοῦ Μισσισίπου ἢ Μισσοῦρου (ποταμοῦ τῆς Ἀμερικῆς) δένδρα τινὰ πίπτοντα ἢ μόνον ἢ ἐκ τῶν τριχυμίων, ἐνόνονται διὰ τῶν κλάδων αὐτῶν, καὶ συγκολλώμενα διὰ τοῦ ἐν τῷ ὕδατι βορβόρου, σχηματίζουσι τοιαύτας νήσους. Ῥόδα, ἴα καὶ ἄλλα τοιαῦτα φυτὰ καὶ χόρτα βλαστάνουσι τότε ἐπ' αὐτῶν. Ἐκ τῶν οὕτω δὲ γιγνομένων νήσων, ἄλλαι μὲν βυθίζονται ἐντὸς τῶν ὑδάτων, ἄλλαι δ' εὐρίσκουσι τι ἐπιστήριγμα ἴστανται, εἰς τὰς ὁποίας ἀκολούθως προσκολλώμεναι καὶ ἄλλαι, πραγματικῶς μορφονοῦσι νέας νήσους καὶ νέα ἀκρωτήρια.

Ἡ ὙΠΑΡΞΙΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ.

|| Ὅτε ὁ Βανίνης ὠμολόγει, ἐνώπιον τῶν δικαστῶν του, ὅτι ἐπίστευε τὴν ὑπαρξίν τοῦ Θεοῦ, ἔλαβεν ἐν ἄχυρον κείμενον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ τοὺς ἐβεβαίωσεν ὅτι ἐκεῖνο μόνον τὸ ἄχυρον ἤρκει νὰ τὸν καταπέσῃ περὶ τοῦτο. Ταυτοχρόνως δ' ἀπέδειξε διὰ διαφόρων ἐπιχειρημάτων πόσον ἦτον ἀδύνατον ἡ φύσις μόνη νὰ κάμῃ καὶ τὸ παραμικρότερον πρᾶγμα.

Η ΣΥΣΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ

ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΑΣ ΙΝΔΙΑΣ.

(Συνέχ. από Σελ. 27 Ἀριθ. 13)

ΤΟ ΙΝΔΟΣΤΑΝ.

Αἱ Ἰνδίαί, κατὰ τοὺς ἀρχαίους καὶ πολλοὺς τῶν νεωτέρων, ἐμπεριλαμβάνουσι δύο μεγάλας διαιρέσεις τῆς Μεσημβρινῆς Ἀσίας· Τὸ Δεκάνον, μετὰ τῶν ὑπὸ τοῦ Ἰνδοῦ καὶ τοῦ Γάγγου καταβρεχομένων τόπων, ὅπερ καλεῖται ἀναρμόστως χερσόνησος ἐν τὸς τοῦ Γάγγου, ἢ δυτικὴ χερσόνησος τῆς Ἰνδίας, καὶ τὴν διὰ τοῦ κόλπου τῆς Βεγγάλης ἀποχωριζομένην ἐξωτερικὴν Ἰνδιάν ἢ χερσόνησον πέραν τοῦ Γάγγου. Τὸ κυρίως Ἰνδοστάν λεγόμενον, ἐνταῦθα ἀπαιτεῖ μόνον τὴν προσοχὴν μας, καθότι εἶναι τὸ θέατρον καὶ ὁ σκοπὸς τῶν ἐστρατειῶν τῆς Εὐρώπης. Καλούμενον οὕτω ἐκ τοῦ Σινδῆ ἢ Χινδῆ (τοῦ Ἰνδοῦ τῶν ἀρχαίων) κατ' ἀρχὰς ἐμπεριελάμβανε τὸν πλησίον τοῦ ποταμοῦ τούτου τόπον, τὰ νῦν δὲ σχηματίζει ὡς μέγα τρίγωνον. Καὶ ἡ μὲν ἀκανόνιστος αὐτοῦ βᾶσις στηρίζεται εἰς τὰ ὄρη Βραχούτκ, καὶ τὰ Ἰμαλάια, αἱ δὲ πλευραὶ αὐτοῦ διευθεύονται εἰς τὴν Θάλασσαν, καταβρεχομένηαι πρὸς ἀνατολὰς ὑπὸ τοῦ κόλπου τῆς Βεγγάλης, πρὸς δυσμὰς ὑπὸ τῆς θαλάσσης τοῦ Ὀμάν, καὶ πρὸς νότον ὑπὸ τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ· εἰς δὲ τὸ ἄκρον αὐτοῦ φαίνεται ὡς ἐμπροσθοφυλακὴν τρόπον τινὰ ἡ νῆσος Κεϋλάνη, διαχωριζομένη ἐκ τῆς ἠπείρου διὰ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Πάλκ καὶ τοῦ κόλπου τοῦ Μανάρ.

Τὸ μεγαλύτερον τοῦ Ἰνδοστάν μῆκος εἶναι περίπου 700 λευγ. ἡ δὲ ἐπιφάνεια αὐτοῦ σχεδὸν 160.000. Ἐκ Βορρᾶ πρὸς νότον εἰς τὸ μακρὸν τοῦτο διάστημα κεῖται σειρά ὄρεων, καλουμένων Γάτται, ἧτις διακόπτουσα αὐτὸ περὶ τὸ μέσον, τελευτᾷ εἰς τὸ Κοροῖνον ἄκρωτήριον,

(εἰς τὴν Μεσημβρινὴν ἄκραν), καὶ διαχωρίζει τὸ παράλιον τοῦ Μαλαβάρ ἐκ τοῦ παραλίου τοῦ Κορομανδέλ.

Αἱ ἐκτεταμέναι πεδιάδες τοῦ Ἰνδοστάν ἔχουσι γῆν μέλαιναν, δυνατὴν καὶ γονιμοτάτην. Αἱ βροχαὶ εἶναι περιοδικαὶ εἰς τὰ μέρη ταῦτα, καὶ εἰς τὸ τέλος αὐτῶν γίνονται δυνατοὶ ἄνεμοι καὶ σφοδραὶ τρικυμιαί, μετὰ τὰς ὁποίας ἀναγεννᾶται ἡ γαλήνη. Καὶ τὴν μὲν ἀνοιξιν αἱ τρικυμιαί εἶναι εἰς τοὺς αἰγιαλοὺς τοῦ Μαλαβάρ, ἐντὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου εἰς τὸ Κορομανδέλ, ὑπάρχει μεγάλη νηνεμία· Τὸ δὲ φθινόπωρον, οἱ ἄνεμοι, ὡς τὰ διαβαίνοντα πτηνὰ, ἔρχονται εἰς τὸ ἀνατολικὸν παραθαλάσσιον, μεταλλάσσοντες τὴν ἀνεμοζάλην μὲ τὴν γαλήνην. Εἰς τὸ Ἰνδοστάν ἡ φύσις φαίνεται ὅτι ἀνέπτυξεν ὀλην αὐτῆς· τὴν μεγάλῃ ὀπρέπειαν. Καθότι πανταχότε φαίνονται ἐκτεταμέναι πεδιάδες ἐκ τοῦ ἐνὸς μὲν μέρους κεκαλυμμέναι μὲ ῥύζιον, σῖτον, βάμβακα, καὶ σακχαροκαλάμους, ἐκ τοῦ ἄλλου δὲ μὲ τὸ ἐξ αὐτομάτου ἀναφύομενον Ἰνδικόν. Ἡ ἀλόη, ἡ σαντάλη, ἡ κασσία, τὸ βαμβοῦ, τὸ ὁποῖον ἔχει 60 ποδ. ὕψος, ἡ συκὴ τῶν παρόδων (ειδώλων), ἧτις ἔχει 15 ποδ. περιφέρειαν, ἡ συκὴ τῶν Ἰνδῶν, οἱ μεγάλοι κλάδοι τῆς ὁποίας πίπτοντες εἰς τὴν γῆν κάμνουσι νέας ρίζας, καὶ ἄλλα τοιαῦτα δένδρα κατακοσμοῦσι τὴν χώραν. Τὸ πίπερι, τὸ κιννάμωμον ἢ ζιγγίβερις εὐρίσκονται εἰς αὐτὴν ἀφθονέστατα, καὶ εἰς τὰ ὄρη τῆς βασιλεύουσι πρὸ πάντων ἡ λεγομένη συκὴ τοῦ Ἄδαμ (bananie) καὶ εἰδός τι παραδόξου καρυδίας (cocoitier), ἧς τινος ὁ καρπὸς παρέχει ἠδιστόν τι ποτόν. Ἐν γένει δὲ ἡ Μεσημβρινὴ Ἀσία εἶναι ὡς ὠραῖός τις κῆπος ἐνθα οἱ λαοὶ εἶναι προσδιωρισμένοι παρὰ τῆς φύσεως εἰς τὴν γεωργικὴν ζωὴν.

Μεγάλοι ποταμοὶ εὐρίσκονται προσέτι εἰς τὸ Ἰνδοστάν, οἵτινες θοοροῦνται παρὰ τῶν κατοίκων ὡς Ἱεροί· Καὶ πρῶτον μὲν εἶναι ὁ Ἰνδὸς, ὅστις ἐξερχόμενος ἐκ τῆς Ταρταρίας δέχεται ὑπὲρ τοὺς 400 μικροποταμοὺς, καὶ διαχύνεται εἰς τὴν Θάλασσαν τοῦ Ὀμάν. Αἱ πλημύραι

δὲ τοῦ ποταμοῦ τούτου ποτίζουσι τὰς ποδιάδας τοῦ βαρείου μέρους τοῦ Ἰνδοστάν, ὅπου αἱ βροχαὶ εἶναι σπάνιαι. Ἀκολούθως δὲ εἶναι ὁ Γάγγης, ὅστις πηγάζει ἐκ τῶν Ἰμαλαίων, διέρχεται ὑπὲρ τὰς 500 λεύγας, καὶ ρίπτεται διὰ διαφόρων ἐκβολῶν εἰς τὸν κόλπον τῆς Βεγγάλης. Εἰς τὰς ὄχθας δ' αὐτοῦ κίτται ἡ Καλκούτα καὶ ἡ Χανδερναγόρα. Δύο δὲ λεύγας πρὸ τῆς θαλάσσης, δέχεται τὸν Βραχμαπούτρ (τέκνον τοῦ Βράχμα), καὶ οὕτω συνουόμενοι καὶ οἱ δύο ποταμοί, ρίπτονται εἰς τὸν Ἰνδοκεανόν.

Ἡ Φρησκεία καὶ ὁ χαρακτήρ τῶν κατοίκων συμφωνεῖ ἀξιόλογα μὲ τὴν φύσιν τῆς χώρας. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πλῆθους τῶν ὑπὸ τῆς φιλοδοξίας καὶ τῆς φιλαργυρίας ἐλθόντων ξένων, ἀμέσως ἀναγνωρίζεται ὁ ἀρχαῖος κάτοικος τοῦ τόπου, ἐκ τοῦ κίτρινο-μελαγχροίνου προσώπου του, ἐκ τῶν ἰδιαιτέρων ἐπὶ τοῦ μετώπου σημείων του, ἐκ τῶν εἰς τὸν Βισνοῦ (δαιμόνιον τοῦ καλοῦ) καὶ Σίβαν (ἀρχὴν τοῦ κακοῦ) δοξασιῶν του, καὶ ἐκ τῆς πρὸς τοὺς Βραχμάνας καὶ τοὺς ταύρους τοῦ βαθυτάτης ὑποκλίσεώς του. Ἀφροντίς ἀπὸ τὸ ἐπιβαρύνον αὐτὸν κακόν, δὲν εὐαρεστεῖται νὰ βλέπῃ αἶμα, δὲν τρώγει τὰ ἔχοντα ζωὴν, καὶ μετὰ χαρᾶς ἐκτελεῖ καὶ τὰς σκληροτέρας διαταγὰς τῆς Φρησκείας του. Προσδιωρισμένος εἰς παντατεινὴν ἀνάπαυσιν, ἔζη καὶ πρὸ δύο χιλιῶν ἐτῶν, ὡς ζῆ καὶ τὴν σήμερον. Ἐν γίνετο τὰ ἦδη, οἱ νόμοι, ἡ Φρησκεία του δὲν μετήλλαξαν σχεδὸν διόλου ἕκτοτε.

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ. Ἄρθρ. β'.

Ἡ Λεοπαρδάλις.

Ἡ Λεοπαρδάλις εἶναι ζῷον σκληρὸν καὶ ἄγριον, καὶ κατὰ τὰ ἰδιώματα μὲν ὁμοιάζει τὴν Πέλαδαλιν, εἶναι ὅμως μικροτέρα κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ σώματος καὶ τὴν ποικιλίαν τοῦ δέρματός της, τὸ ὁποῖον εἶναι κεχρωμα-

σμένον μὲ μικρότερας κηλίδας. Τὸ μήκος αὐτῆς εἶναι ἕως τέσσαρας ποδ. Καὶ οἱ μὲν ὀφθαλμοὶ της εἶναι μικροὶ καὶ λευκοί, τὸ στόματός της μέγα, οἱ ὀδόντες ὀξεῖς καὶ τὰ ὠτά της στρογγύλα, ὁ λαιμὸς καὶ ἡ ράχις της μακρὰ, ἡ οὐρά της ἕως δύο ἡμισ. ποδ. καὶ οἱ ὀνυχές της μυτηροί, μάλιστα κατὰ τοὺς ἔμπροσθεν πόδας. Ἐνεδρεύει δὲ καὶ αὕτη τὰ ἀδυνατώτερά της ζῷα, καὶ συλλαμβάνουσα αὐτὰ τὰ κατὰσχίζει μὲ σκληρότητα. Ἀναβαίνει δὲ μετὰ μεγάλης ἐπιτηδεϊότητος καὶ εἰς τὰ δένδρα. Κάποτε δ' αἱ Λεοπαρδάλις καταβαίνουσιν ἀγέληδόν, καὶ πρόξενουσι μεγάλην φθορὰν εἰς τὰ νεμόμενα ποιμίνα.

Ἡ Λεοπαρδάλις εὐρίσκεται εἰς τὴν Ἀφρικήν, ἕξαετοῦς εἰς τὴν Γουινέαν καὶ Σενεγάλην, καὶ λέγεται ὅτι γεννᾶται ἐκ Λέοντος καὶ Παρδάλεως, ἀν καὶ τινες ἀμφιβάλλωσι περὶ τούτου. Ἔχει δὲ ἡ Λεοπαρδάλις μέγιστον ἔχθρὸν τὴν Τίγριν. Τρώγεται δὲ ὑπὸ τῶν Μαύρων, οἵτινες βεβαιοῦσιν ὅτι τὸ κρέας της εἶναι τρυφερόν καὶ σπερτικόν. Τὸ δὲ δέρματός της εἶναι πολυτίμον, φερόμενον εἰς τὴν Εὐρώπην.

Οἱ Μαῦροί της Ἀφρικής θεωροῦσι τὴν Λεοπαρδαλιν ὡς τὸν βασιλέα τῶν Δασῶν. Ὅταν δὲ θηράσῃ τινὰ ἐξ αὐτῶν, ὀφείλουσι νὰ τὴν παρρησιάζωσιν εἰς τὸν βασιλέα των. Ἄλλ' ἐπειδὴ εἶναι ἄπρεπον ὁ εἰς βασιλεὺς νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν χώραν τοῦ ἑτέρου ἀνευ ἀντιστάσεως, ἐξερχόμενοι οἱ κάτοικοι τῆς χώρας, συμπλέκονται διὰ χειρῶν μὲ τοὺς φέροντας τὴν Λεοπαρδαλιν. Ἡ μάχη ὅμως τελειώνει εὐθὺς διὰ τοῦ ἐρχομοῦ ἀπεσταλμένου τινὸς ἐκ τοῦ βασιλέως τῶν Μαύρων. Ὅτε δὲ φέρουσι τὴν Λεοπαρδαλιν Φριαμβευτικῶς μέχρι τῆς ἀγορᾶς, καὶ τὸ μὲν δέρμα αὐτῆς καὶ τοὺς ὀδόντας ἐκβάλλουσι διὰ τὸν βασιλέα των, καὶ ἐπειδὴ τὸ ὅμοιον δὲν τρώγει τὸ ὅμοιον, ὁ βασιλεὺς προτάζει νὰ διαμοιράσῃ τὸ κρέας της εἰς τὸν λαόν, πωλεῖ δὲ καὶ τὸ δέρμα αὐτῆς, διὰ νὰ μὴ καθίσῃ ἡ πατήση ἐπ' αὐτοῦ. Τοὺς δὲ ὀδόντας της προσκολλῶσιν αἱ γυναῖκες του εἰς τὰ φορέματά των πρὸς καλλωπισμόν,

ἢ κρεμῶσιν αὐτοὺς περὶ τὸν τράχηλόν των, συνδεδεμένους μετὰ κοραλλίων.

ΑΠΛΟΥΣΤΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΛΟΓΙΚΗΣ.

Μάθημα β.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΙΔΕΑΣ.

Ἴδέα ἢ ἔννοια λέγεται ἡ ἀκριβῆς τινὸς πράγματος γνώσις. Οὕτως, ὅταν λέγωμεν ὅτι ἔχομεν ἰδέαν ὁποιοῦδήποτε ἀντικειμένου, ἔννοοῦμεν ὅτι τοσοῦτον τὸ γνωρίζομεν, ὥστε δυνάμεθα νὰ τὸ διακρίνωμεν ἀπὸ ἄλλα, καὶ ἂν ἤθελον εἶσθαι ὅμοια. Ἄν, παραδ. χάρ. δείξω εἰς μικρὸν τινα παιῖδα ὅλα τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου, τοῦτο μόνον δὲν θέλει τὸν δόσει τὴν Ἰδέαν τῶν γραμμάτων. Ἄλλ' ὅταν ὁ παῖς παρατήρησῃ αὐτὰ τὸ ἓν χωρὶς τοῦ ἄλλου, καὶ ἐντυπώσῃ τοσοῦτον ἀκριβῶς τὴν εἰκόνα καθενὸς αὐτῶν, ὥστε νὰ μὴ τὰ συγχέῃ, τότε λέγω ὅτι ἔχει τὴν ἰδέαν τῶν γραμμάτων τοῦ ἀλφαβήτου, ἢ τὸ αὐτὸ, ὅτι τὰ γνωρίζει ἀκριβῶς.

Κατὰ τὸν ὀρισμὸν λοιπὸν τοῦτον, εἶναι φανερόν ὅτι ἔχομεν ἰδέας, διότι δυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν τὸ ἓν πρᾶγμα τοῦ ἄλλου. Ἀλλὰ πῶς μᾶς γεννῶνται αἱ ἰδέαι αὗται; Τοῦτο εἶναι τῶνόντι δύσκολον ν' ἀποδείξωμεν.

Καὶ οἱ παλαιοὶ καὶ οἱ νεώτεροι φιλόσοφοι ἠγωνίσθησαν νὰ ἐξηγήσωσι τὴν ἀρχὴν τῶν ἰδεῶν μας. Ἄπειρα συστήματα ἐγένον περὶ τούτου, χωρὶς ὅμως κάμμίαν διασάφισιν τοῦ πράγματος. Ἀρκετὰς αἰῶνας διεκράτησε τὸ σύστημα τῶν ἐσωτερικῶν ἰδεῶν, ὅτι δηλαδὴ ἔχομεν ὅλας τὰς ἰδέας ἐν ἑαυτοῖς καὶ δὲν τὰς λαμβάνομεν ἐξωθεν· ἄλλοι ὅμως ἀνῆρσαν αὐτὸ, πλὴν χωρὶς καὶ οὗτοι νὰ

παραστήσωσιν ἀκριβῶς ὀρθόν τι σύστημα. Ἡμεῖς δὲ ἄς κάμωμεν τὴν ἀπλουστάτην ταύτην παρατήρησιν. Καθ' ἐκάστην βλέπομεν ὅτι ἀποκτῶμεν ἰδέας, εἴτε ἐκ τῶν ἐμφανιζομένων εἰς ἡμᾶς νέων ἀντικειμένων, εἴτε ἐκ τῆς ἀναγνώσεως, εἴτε ἐκ τῆς συναναστροφῆς, καὶ ὅτι ὅσοι ὀλιγώτερον ἀναγινώσκουσι καὶ παρατηροῦσιν, ἔχουσι καὶ ὀλιγώτερας ἰδέας. Ἐκ τούτου δὲ συμπεραίνομεν ὅτι ὑπάρχει εἰς ἡμᾶς ἡ δύναμις τοῦ νὰ ἔχωμεν ἰδέας, ἥτις καὶ ἀναπτύσσεται ἀκολούθως ὅταν θέλωμεν. Καθώς, παραδ. χάρ. εἰς καιρὸν νυκτὸς ἔχομεν μὲν τὴν δύναμιν τοῦ νὰ βλέπωμεν, ἀλλὰ τὴν ἡμέραν παρατηροῦμεν τὰ ἀντικείμενα, ὡς τὰ ἀποσπᾷ ὁ ἥλιος ἐκ τοῦ σκοτούς.

Ἐρρήθησαν ἀκόμη πολλὰ περὶ τῶν διαφορῶν εἰδῶν τῶν ἰδεῶν. Περὶ τούτου ὅμως δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔκτανθῶμεν. Ὀλίγα τινὰ μόνον θέλομεν ἀναφέρει περὶ τῶν κυριωτέρων.

Αἱ ἰδέαι μας εἶναι ἀληθεῖς ἢ ψευδεῖς, ἐναργεῖς ἢ ἀμυδραὶ, τέλειαι ἢ ἀτελεῖς. Αἱ λέξεις δὲ αὗται δὲν χρειάζονται ἐπεξηγήσιν.

Ὅταν ἰδέα τις μᾶς διαχωρίζῃ τὰς ιδιότητας ἀντικειμένου τινὸς, λέγεται ἀφηρημένη ἰδέα. Μᾶς παρουσιάζεται παραδ. χάριν καρπὸς τις τὸν ὅποιον δὲν ἴδομεν ἄλλοτε. Διὰ νὰ λάβωμεν τὴν ἔννοιαν ἢ τὴν ἰδέαν τοῦ καρποῦ τούτου, ζητοῦμεν πρῶτον κατ' ἰδίαν τὰς ιδιότητάς του. Μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς μας βλέπομεν πρῶτον τὸ χρῶμά του, μὲ τὴν ὄσφρησιν ἀκολούθως καταλαμβάνομεν ἂν ἔχῃ εὐάρεστον ὀσμὴν, μὲ τὴν γεῦσιν τὸν εὐρίσκομεν γλυκὺν ἢ πικρὸν κτλ. Κάθε λοιπὸν ἰδέα τοῦ χρώματος, τῆς ὀσμῆς, τῆς γλυκίτητος, τῆς πικρίας κτλ. τὰς ὁποίας δοκιμάζομεν τὴν μίαν μετὰ τὴν ἄλλην, εἶναι ἰδέα ἀφρημένη.—Σημειωτέον δὲ ὅτι ἡ ἀφρημένη ἰδέα εὐκολύνει μεγάλως τὴν κατάληψιν, ὡς διαχωρίζουσα πᾶν ὅτι δύναται νὰ ἐπιφέρῃ τινὰ σύγχυσιν. Ἐπομένως δὲ ὅλαι μαζ' αἱ γνώσεις ἀποκτῶνται διὰ τῶν ἀφρημένων ἰδεῶν. Καθότι ἐπειδὴ τὸ πνεῦμά μας εἶναι πολλὰ περιω-

ρισμένον, καὶ δὲν δύναται νὰ συλλάβῃ διὰ μιᾶς ὅλας τὰς ιδιότητας τινὸς πράγματος, ἀνάγκη πᾶσα νὰ διαχωρίσωμεν αὐτάς, διὰ νὰ τὰς ἐξετάσωμεν ἀκριβέστερον τὴν μίαν μετὰ τὴν ἄλλην, καθὼς ἴδομεν ὅτι κάμνομεν διὰ τὸν ὅποιον ἀνεφέραμεν καρπὸν.

Αἱ ἰδέαι μας εἶναι ἀκόμη γενικαὶ ἢ μερικαί. Γενικαί, ὅταν μᾶς παριστάνωσι κοινόν τι εἰς πολλὰ πράγματα, ὡς ἡ ἰδέα τοῦ ὕψους εἶναι γενικὴ, διότι ἀνήκει εἰς πᾶν τὸ ὑψηλόν, εἴτε ἄνθρωπον, εἴτε δένδρον, εἴτε οἶκον κτλ. Μερικαὶ δὲ, ὅταν παριστάνωσιν ἐν μόνον ὑποκειμένον, ὡς Ἀριστοτέλης, Πλάτων, Λεῖβνίτιος κτλ.

Αἱ ἰδέαι μας, τέλος, εἶναι ἀπλατὴ ἢ σύνθετοι. Σύνθετοι εἶναι ὅταν παριστάνωσι πολλὰ πράγματα ὁμοῦ ἅτινα δύνανται νὰ χωρισθῶσιν. Οὕτως, ἔχοντες τὴν ἰδέαν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, ἔχομεν συγχρόνως καὶ τὰς ἰδέας τῆς χειρὸς τοῦ ποδός, τῆς κεφαλῆς κτλ.

Ἡ ἀπλὴ ἰδέα δὲν δύναται νὰ διαχωρισθῇ, ὡς παρ. χόρ. ἡ ἰδέα τῆς ἀληθείας, ἡ ἰδέα τῆς ὑπάρξεως. Διότι πρᾶγμα τι εἶναι ἀληθές ἢ δὲν εἶναι, ὑπάρχει ἢ δὲν ὑπάρχει.

Ἡ ἀπλὴ ἰδέα εἶναι καὶ γενικὴ. Ὅλαι δὲ καὶ αἱ ἀπλατὴ καὶ αἱ σύνθετοι ἰδέαι εἶναι ἀφηρημένα ἰδέαι.

ΠΟΙΚΛΑ

ΣΥΓΚΡΙΣΙΣ ΤΟΥ ΠΑΡΕΛΗΛΟΥΤΟΣ

ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ.

Πάντοτε σχεδὸν δύναται τις νὰ κάμῃ τὴν παρατήρησιν ὅτι ἕκαστος ἱστορικὸς παρέστησε τὸν αἰῶνα, καθ' ὃν ἔτυχε νὰ γράψῃ ὡς τὸν χειρότερον τῶν πρὸ αὐτοῦ, διότι ἤκουσε μόνον διὰ τὴν κακίαν τῶν ἄλλων ἐποχῶν, πλὴν

ἢ σφάνθη καὶ ἴδε τὴν τῆς ἰδικῆς του. Ἡ παρατήρησις δ' αὕτη ἐπεκτείνεται καὶ δι' ὅλους μας ἐν γένει τοὺς ζῶντας τὴν σήμερον, εἴτινες (ὡς λέγει καὶ ἀρχαῖός τις Συγγραφεὺς) ἐπαινοῦμεν ἀδιακόπως τοὺς παρελθόντας χρόνους, τοὺς ὁποίους οἱ πατέρες μας κατεχράσθησαν, καὶ καταχρώμεθα (κατὰ τὸ λέγειν μας) τοὺς παρόντας τοὺς ὁποίους τὰ τέκνα μας θέλουσιν ἐπαινεῖν. Ἄν ὅμως τὸ πρᾶγμα εἶχεν οὕτως, κατὰ φυσικὸν λόγον ὁ κόσμος τοσοῦτον ἤθελε χειροτερεύειν, ὥστε οὐδεμία ἀσφάλεια, καὶ ἐπομένως οὐδεμία κοινωνία ἠδύνατο νὰ ὑπάρξῃ ἐντὸς αὐτοῦ πλέον. Διότι ἂν ἐκάστη ἐπερχομένη γενεὰ ἐπαινῇ τὸ παρελθούσιν, πλὴν καταχρᾶται τὸ παρὸν, πόσον καλοὶ πρέπει νὰ ἦσαν οἱ ἄνθρωποι κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας, καὶ πόσον κακοὶ πρέπει νὰ ἔγιναν τώρα. Κατὰ τὴν πρώτην περίστασιν, ὁ κατακλυσμὸς τῶν ὑδάτων δὲν ἤθελεν εἰσθαι ἀναγκαῖος, καὶ κατὰ τὴν δευτέραν κατακλυσμὸς πυρὸς μολίς ἠδύνατο νὰ ἐπιφέρῃ θανάτῃ. Ἄλλ' ἄς κάμωμεν ἀκόμη καὶ τὴν παρατήρησιν ποῖοι εἶναι οὗτοι οἱ ἐπαινεταὶ τῶν ἀρχαίων ἡμερῶν;— Οἱ προβεβηκότες τὴν ἡλικίαν ἀναμφιβόλως, τοὺς ὁποίους οἱ νέοι (μὴ γνωρίζοντες διόλου τὴν ἰδικὴν τῶν ἐποχῶν) ἀκούουσι καὶ πιστεύουσιν ὡς ἔχοντας ἰκανὴν πείραν περὶ αὐτῆς. Ἄλλὰ δὲν συλλογίζομεθα ὅτι ὁ γέρον κατὰ φυσικὸν λόγον πρέπει νὰ ὑπερυψόνῃ τὰς ἡμέρας τῆς νεότητός του, ὁ ἀδύνατος τὴν ἐποχὴν τῆς δυνάμεώς του, ὁ ἀσθενὴς τὸν χρόνον τῆς εὐρωστίας του, καὶ ὁ ἀπηλπισμένος τὴν παλίσροϊαν τῶν ἐλπίδων του! Ἄλλὰ φεῦ! οἱ καιροὶ δὲν μετέλλαξαν, ἡμεῖς μετηλλάξαμεν.

ΤΑ ΚΑΛΑ ΤΗΣ ΦΙΛΙΠΠΟΝΙΑΣ.

Πόσα ἐλαττώματα ταπεινόνοντα τὸν χαρακτήρα τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἐπιφέροντα τὴν ἐνδειαν καὶ τὴν ἀθλιότητα, προέρχονται κυρίως ἐκ τῆς ἀμελείας καὶ τῆς ὀκνηρίας μας!

Ἐκ τοῦ ἐναντίου πόσοι ἀνήχθησαν εἰς βαρμὸν τὸν ὁποῖον οὐδ' ὤνειρεύθησαν, μόνον καὶ μόνον διὰ τῆς ἐπιμελείας των! Μικρὸν τι ἂν ρίψωμεν ἐπ' ἀληθείας τὰ ὄμματά μας, βλέπομεν τοσοῦτον ἐπαισθητὰ τὰ καλὰ τῆς φιλοπονίας ἀποτελέσματα, καὶ κοινῶς καὶ κατ' ἰδίαν, καὶ κατ' οἰκογενείας καὶ ἄτομα, καὶ κατὰ χώρας καὶ πόλεις. Πόσον ἐξίσταται τῶντι ὁ ἄνθρωπος παραβάλλων σήμερον τὴν Μ. Βριταννίαν μ' ὅ,τι ἦτον ὅτε τὸ πρῶτον ἐκυρίευσεν αὐτήν ὁ Γούλιος Καῖσαρ. Οἱ τότε ἄγριοι κάτοικοι αὐτῆς, ζῶντες εἰς σκηνὰς καὶ βάφοντες τὰ σώματά των, ἦσαν κατ' ἀντίθετον λόγον διάφοροι τοῦ νῦν ἐξευγενισμένου καὶ πλέον πολιτισμένου λαοῦ τοῦ κόσμου· καὶ ἡ διαφορὰ αὕτη προέρχεται ἀναμφιβόλως ἐκ τῆς φιλοπονίας των. Αἱ θέσεις, ἐφ' ὧν κεῖνται τὸ Ἀμστελὸδαμον, καθέδρα τῆς Ὀλλανδίας, καὶ ἡ Πετροῦπολις, ἡ τῆς Ῥωσίας, ἡ σάν πρὶν τόποι βαλτώδεις, ἔχοντες μόνον ὀλίγας τινὰς ἀλιέων καλύβας· τὰ νῦν ὅμως συναριθμοῦνται μετὰ τῶν πρῶτων τῆς Εὐρώπης πόλεων. Ταῦτα καὶ ἄλλα τοιαῦτα παραδείγματα δεικνύουσιν ὅποια μεγάλα πράγματα τῶντι δύναται νὰ κάμη ἡ φιλοπονία καὶ ἡ ἀχώριστος αὐτῆς ἐπιμονή. Διὰ νὰ φερῶμεν δὲ καὶ ἰδιαίτερα παραδείγματα—Πόσοι ἤρχισαν τὰ πρῶτα τῆς ζωῆς των ἔργα χωρὶς νὰ ἔχωσι σχεδὸν τίποτε, καὶ μ' ὄλον τοῦτο διὰ τῆς φιλοπονίας των κατήντησαν εἰς λαμπρὰν καὶ ἐπίφθονον κατάστασιν! Ἡ φιλοπονία γενικῶς εἶναι ἡ πηγὴ τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς εὐτυχίας. Ὁ ἐκ τῆς ὀκνηρίας του πένης ὑπερφύει εἰς τὴν ζυὴν του πολλὰ θεινά, τὰ ὅποια ἄλλως ἢ φιλοπονία του ἤθελε περιστεῖλιν. Ἡ φιλοπονία κυρίως εἶναι ἀρετὴ τῶν νέων, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει οἱ νέοι νὰ τὴν ἐγκολπώνωνται ἔτι μᾶλλον. Κατὰ τὴν νεότητα ὅλαι αἱ δυνάμεις καὶ τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς εἶναι εἰς τὴν ἀκμὴν των, καὶ κατὰ τὴν ηλικίαν ταύτην μορφώνονται ὅλαι αἱ ἕξεις αἰτινες θέλουσι διαμένει μετὰ ταῦτα. Πόσον λοιπὸν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ μορφώνωμεν ἐκείνας τὰς ἕξεις, αἰτινες θέλουσιν εἶσθαι χρη-

σιμώτεροι καὶ ὠφελιμώτεροι ἀκολούθως εἰς τὸ στάδιον τῆς ζωῆς μας.

ΤΑ ΠΑΘΗ.

Πολλοὶ πολλάκις εἶπον ὅτι τὰ πάθη εἶναι καλὰ, φθάσει μόνον νὰ προσπαθῇ τις νὰ γίγηται κύριος αὐτῶν. Τοῦτο ὅμως δὲν δύναται νὰ σώσῃ ἀπὸ τὸν κίνδυνον. Ἐκ τοῦ ἐναντίου χρεῖα μεγίστη, ἀντὶ νὰ ζητῶμεν νὰ νικῶμεν τὰ πάθη μας, νὰ τὰ περικόπτωμεν μᾶλλον ἀπὸ τὴν ἀρχὴν των πρὶν ἀκόμη λάβωσι ρίζαν εἰς ἡμᾶς, ὡς ἀποδεικνύεται ἀξιόλογα ἐκ τοῦ ἐπομένου διηγήματος.

Ἀναφέρεται εἰς τῶν Μοναχῶν τοὺς βίους, ὅτι παλαιός τις ἀναχωρητὴς ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τῶν μαθητῶν του περὶ τοῦ τρόπου τοῦ νὰ νικᾷσι τὰ πάθη, τοὺς ἀπεκρίθη διὰ τῆς ὠραίας ταύτης ἀλληγορίας. Τοὺς ἔφερον εἰς τόπον, ὅπου ἦσαν πολλοὶ κυπάρισσοι φυτευμένοι, καὶ διώρισεν ἕνα τῶν μαθητῶν του νὰ ἐκριζώσῃ τὴν μικρότεραν ἀπὸ αὐτάς. Ὁ νέος μὲ μεγάλην εὐκολίαν καὶ μὲ τὴν μίαν χεῖρα τὴν ἐξερίζωσεν εὐθὺς ὡς χορτάριον. Ἦν δὲ διώρισεν ἔπειτα ἄλλην χονδροτέραν, τὴν ὁποίαν ὅμως ἐξερίζωσε μὲ περισσότερον κόπον, καὶ μὲ τὰς δύο τοῦ χεῖρας· τὸν ἔδειξε δὲ καὶ τρίτην δυνατωτέραν, εἰς τὴν ὁποίαν ὅμως ἐχρειάσθη καὶ τινος ἐκ τῶν συναδελφῶν του τὴν συμβούθειαν. Ἄλλ' ὅτε τοῦ ἔδειξε καὶ χονδροτάτην, εὐτε αὐτὸς οὔτε ὅλαι αἱ ἄλλοι ὁμοῦ ἠδυνήθησαν νὰ τὴν ἐκριζώσωσι. Λαβὼν δὲ ἐκ τούτου ἀφορμὴν ὁ γέρον, ἤρχισεν νὰ τοὺς νοουθετῇ οὕτως. Ἰδοὺ, παιδία μου, πᾶς εἶναι τὰ πάθη μας. Κατ' ἀρχὰς ὅταν δὲν ἦναι ἀκόμη ριζωμένα εὐκόλως μ' ὀλίγην προσοχὴν δύναται τις νὰ τὰ ἐκριζώσῃ. Ἄλλ' ἀφοῦ ἅπαξ διὰ τῆς μακρᾶς ἕξεως λάβωσι βαθείας ρίζας εἰς τὴν καρδίαν, εἶναι πλέον δύσκολον τότε νὰ κατασταθῇ τις κύριος αὐτῶν.—Κοπιάζετε λοιπὸν, ὦ Νέοι, πρῶτα νὰ τὰ πολεμῆτε εἰς τὴν ἀρχὴν ὡς ἐχθρούς, οἵτινες ἐπομένως θέλουσι σᾶς διεγείρειν σφοδρὰν μάχην, καὶ θέλουσι σᾶς ἐπιφέρειν ἕως καὶ τὸν παντελεῖ ὀλεθρὸν σας.

Η ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΜΑΣ
ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ.

Κάρολος ΄Ιωάννης ΙΔ. βασιλεύς Σουηδίας, ἐγενήθη.	1763
Γρηγόριος ΙΔ. Πάπας Ῥώμης. — — — —	1765
Ἐρνεστος—Αὐγουστος, βασιλεύς Ἀνοβέρας— —	1771
Λουδοβίκος—Φίλιππος, βασιλεύς τῶν Γάλλων,—	1773
Γουλιέλμος, βασιλεύς τῆς Βυρτεμβέργης — —	1778
Χριστιανός Η βασιλεύς Δανίας — — — —	1786
Λεοπόλδος βασιλεύς τῶν Βελγῶν— — — —	1790
Γουλιέλμος Β Βασιλεύς Ὀλλανδίας — — — —	1792
Φερδινάνδος Α. Αὐτοκράτωρ Αυστρίας — —	1793
Φρειδερίκος Γουλιέλμος Δ. βασιλεύς Πρωσσίας.	1795
Νικόλαος, Ξάρ τῆς Ῥωσσίας — — — —	1796
Φρειδερίκος Αὐγουστος, βασιλεύς Σαξωνίας —	1797
Λεοπόλδος Β. μέγας — δούξ Τοσκάνας, — —	1797
Κάρολος Ἀλβέρτος, βασιλεύς Σαρδινίας — —	1798
Φερδινάνδος Β, βασιλεύς Νεαπόλεως. — —	1810
Ἰωάννης, βασιλεύς Ἑλλάδος — — — —	1816
Μαρία δα Γλόρια, βασίλισσα Πορτογαλλίας —	1819
Βικτώρια, βασίλισσα Ἀγγλίας — — — —	1819
Ἀβδούλ—Μεσιτ, αὐτοκράτωρ Τουρκίας — —	1823
Πέτρος Β. αὐτοκράτωρ Βραζιλίας (Ἀμερικ.)	1825
Ισαβέλλα, βασίλισσα Ἰσπανίας — — — —	1830

— Οστις βλέπει ὅτι δὲν ἐξεύρει τίποτε, ἐγινεν ἀρκετὰ πεπαιδευμένος. (Κενικ. ἀξίωμα.)

Ὅντες ἡμεῖς πάντοτε ἀδύνατοι, ἅς συλλυπώμεθα καὶ τοὺς ἄλλους ἀδυνάτους. Ἐρωτῶς ἂν ὁ μύρμηξ ὦν ὑπὸ τοὺς πόδας σου, ἔχει δίκαιον νὰ παραπονηθῇ; — Γέζαια. Ἄλλως, οὔτε σὺ ἤθελες ἔχειν δίκαιον νὰ παραπονηθῆς, εὐρισκόμενος ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ Ἐλέφαντος.

(ἀξίωμα τοῦ Σααδῆ).

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Λείψανα τῆς Ἑλληνικῆς Φιλολογίας.	193
Φυσικὴ Ἱστορία. (Ὀβραγοττάγγοι καὶ Πόγγοι).	195
Λίκαλαὶ Τέχνη. — Ἡ Ἀρχιτεκτονική.	200
Πολιτικὸς Διοργανισμὸς τῆς Μ. Βρεταννίας	204
Αἰ βιβλιοθῆκαι τῶν Παρισίων.	207
Περὶ Λουτρῶν.	209
Πολιτικὴ ἢ Κοινωνικὴ Οἰκονομία.	214
ΠΟΙΗΣΕΙΣ.	
Τὰ Ἐρείπια τῆς Εὐαγγελικῆς Σχολῆς.	217
ΠΟΙΚΙΛΑ,	
Ὁ Μῦθος τῶν ἑπτὰ Σοφῶν.	221
Γνώμαι Διάφοροι.	224

Τιμὴ ἑτησίᾳ		Ἐν Σμύρῃ	30
προπληρωτίᾳ		Διὰ τὸ ἐξώτερόν.	40

☞ Ἐν τῷ Τυπογραφεῖῳ τῆς ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ εὐρίσκονται δι-
αφορα ἡθικὰ καὶ διδακτικὰ βιβλία. — Προκηρύσσεται δὲ καὶ ἐκ-
δοσις ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ εἰς δύο τόμοις, πρὸς
χρῆσιν τῶν Σχολείων.

15

Η
ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ.

ἦτοι

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ἐκδιδόμενον κατὰ μῆνα
(εἰς δύο τυπογραφικὰ φύλλα)

ὑπὸ

ΖΑΧΑΡΙΟΥ Δ. ΛΑΜΠΙΣΗ.

— 000 —

Τὸν γὰρ μὴ δυνάμενον δοῦναί τε
καὶ δεῖξασθαι λόγον, ἀνεπιστή-
μονα εἶναι (φημί)· προσλαβόντα
δὲ λόγον δυνατὸν τε ταῦτα πάντα
γεγονέναι, καὶ τελείως πρὸς ἐπι-
στήμην ἔχειν.

Πλάτ. Θεαίτητ.

— 000 —

ΕΝ ΣΜΥΡΝΗΙ.

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ.

1842.